

Хрещатик

+ TV-програма

газета київської міської ради

Олександр БОВЧЕНКО: «Бюджетна реформа має позитивні та негативні аспекти для столиці» стор. 5

У 9-му турі вітчизняної першості з футболу лідери зберегли свої позиції стор. 20

№155 (4555) | четвер | 23 жовтня 2014 р.

Ін'єкція для медицини

стор. 3

Київрада за нові форми контролю за діяльністю ЖКГ

стор. 6

НОВИНИ

У день виборів Україна переходить на зимовий час

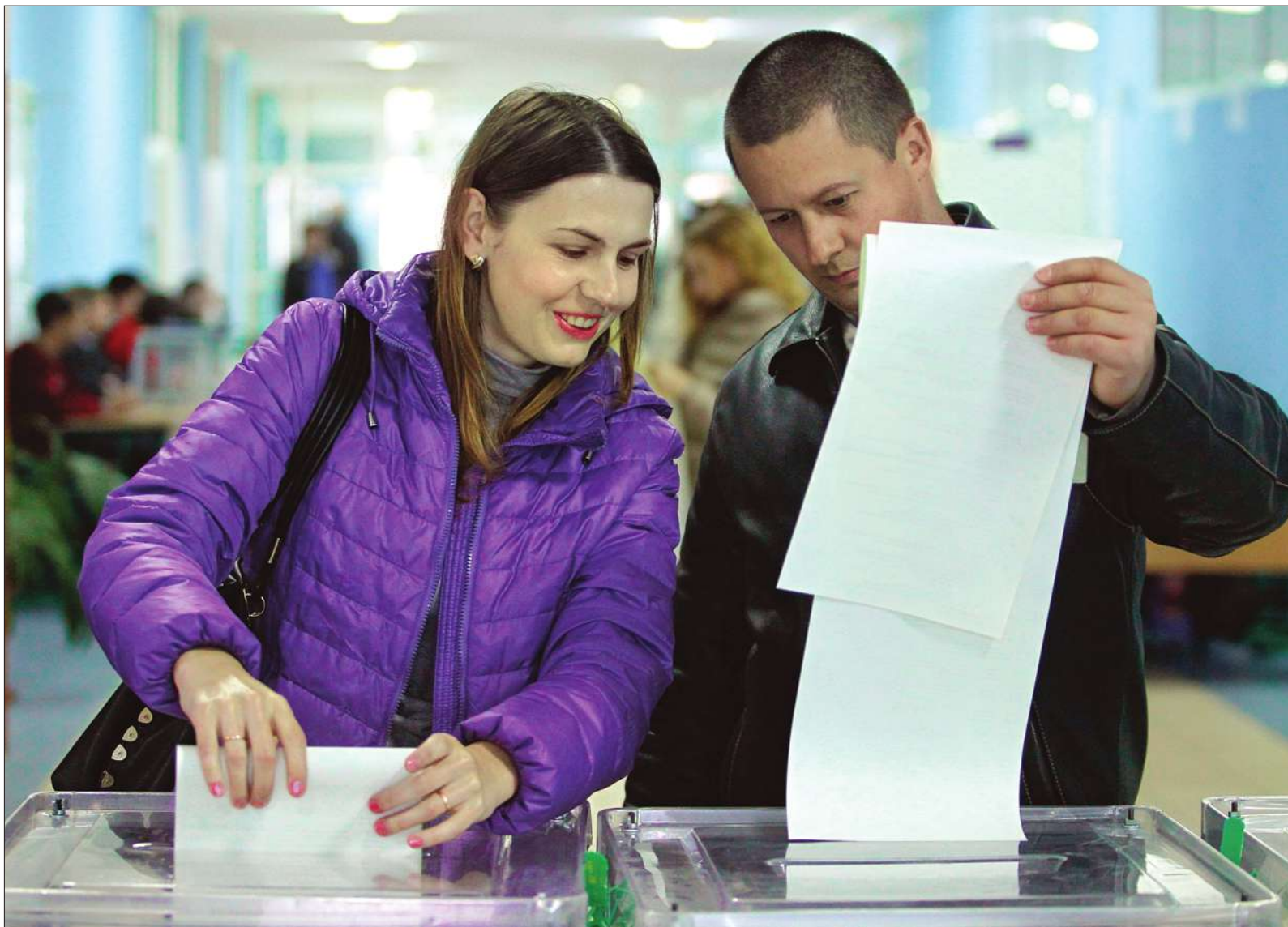
26 жовтня Україна о 4-й ранку переходить на зимовий час. Згідно з постановою Кабінету міністрів від 13 травня 1996 року «Про порядок числення часу на території України», громадяни країни переведуть стрілки годинників на годину назад. Як відомо, 26 жовтня відбудуться позачергові вибори до парламенту, виборчі дільниці в усіх регіонах України, окрім Криму та деяких районів Донецької і Луганської областей, відкриються о 8:00.

У суботу в столиці відбудуться ярмарки

Як повідомили «Хрещатику» в управлінні внутрішньої торгівлі та побуту, 25 жовтня в місті відбудуться ярмарки. Зокрема в суботу торгуватимуть в Голосіївському районі на вул. Бурмистенка (в межах вул. Васильківської та Ломоносова); в Дарницькому – на вул. Ревуцького; в Деснянському – на вул. Сабурова (в межах вул. О. Бальзака та просп. В. Маяковського); на вул. Маршала Жукова (в межах вул. Волкова та просп. Лісового); в Дніпровському – на вул. Мільчакова (поряд із поштамтом «Лівобережний»); в Оболонському – на просп. Оболонському, 21-43; в Печерському – на вул. Німанській, 3-7; в Подільському – на просп. Московському (біля Куренівського парку); в Святошинському – на вул. Семашка; в Солом'янському – на вул. Пулюя, 8, вул. Освіти (в межах вул. Вузівської та М. Кривоноса); в Шевченківському – на вул. Подвійського, 2-12. На ярмарках споживачам у широкому асортименті будуть запропоновані різноманітні продукти харчування за цінами, що на 10-15 % нижчі від ринкових.

Від нового парламенту виборці очікують відродження країни

стор. 4

Земля з молотка

стор. 3

В моді – національні мотиви

стор. 22

Влада і підприємці сіли за стіл переговорів

Власники малого та середнього бізнесу шукали домовленості з керівництвом міста

Під час засідання регіональної ради столичних підприємців мер Києва Віталій Кличко зазначив, що міська влада має намір проводити зустрічі з бізнесменами регулярно

SAME малий та середній бізнес зараз тримає на робочих місцях тисячі людей. Окрім цього, це значне джерело доходів до міського бюджету. За словами очільника столиці Віталія Кличка, упродовж 9 місяців нинішнього року місцеві підприємці поповнили державний бюджет майже на 70 млрд грн. Також він додав, що обов'язково повинен бу-

ти діалог між владою та підприємцями. «Якщо в Києві не буде підтримки малого і середнього бізнесу з боку влади, не буде чітких і прозорих правил для підприємництва, то не буде і робочих місць, доходів до бюджету та інвестицій. Ми маємо співпрацювати на користь міста, на користь країни», — заявив під час засідання регіональної ради

столичних підприємців Віталій Кличко. У свою чергу члени громадської організації «Київські ярмарки» говорять, що потрібно щотижня проводити круглі столи з керівництвом міста і районів. «Ми не хочемо, щоб люди сьогодні залишилися без роботи, — скажаться один із підприємців. — Ми пережили революцію, триває війна, ми не

Відомо, що кілька десятиліть довгою резиною тягнеться питання впорядкування МАФів та пересувних кіосків. Підприємці та міська влада вкотре почали шукати консенсус. Мер Києва Віталій Кличко, вислухавши думку кожного власника торговельної точки, дійшов до висновку, що столична влада допомагатиме підприємцям.

Леся КЕСАРЧУК | спеціально для «Хрещатика»

повинні думати, як навести красу, а думати про те, щоб наші люди були одягнені та нагодовані. А уже потім наводити лад».

Водночас, зауважив мер Києва, випадки здириництва і корупції, які сьогодні ще, на жаль, трапляються, стають на заваді розвитку підприємництва. Віталій Кличко підкреслив, що столична влада розпочала активну боротьбу з корупцією в усіх сферах. І закликав представників малого і середнього бізнесу не бути осторонь цього процесу, а підключитися до цієї боротьби. «Тому я звертаюся до представників малого та середнього бізнесу, — заявив мер міста. — Я хочу бути вашим адвокатом. Якщо у вас є проблеми, якщо ви зіштовхнулися зі здириництвом — звертайтеся до мене напряму, я вас захищатиму. І якщо якийсь чиновник вимагає гроші, ми зробимо так, щоб ця людина відповіда-

ла за законом. Тільки разом ми зможемо подолати корупцію»

Столичні посадовці кажуть, що мають подбати про підприємців на рівні міста. Створити для бізнесу такі можливості, в яких він міг би максимально комфортно розвиватися. Директор Департаменту промисловості та розвитку підприємництва Максим Кузьменко підкреслив, що наразі фахівці розробляють Комплексну цільову програму сприяння розвитку підприємництва, промисловості та споживчого ринку. Програма розрахована на три роки. Її завдання — створити умови ефективного функціонування підприємницького сектору столиці.

Також влада має намір проводити зустрічі з підприємцями регулярно, щоб не лише спільно обговорювати проблеми, а й шукати справді ефективні шляхи їх вирішення ■

Не духом одним

Патріарх Філарет передав допомогу воїнам-добровольцям

Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет передав бійцям добровольчого батальйону «Донбас» теплий одяг та молитовники, а також провів молебень за перемогу над ворогом. Церква закликала небайдужих підприємців надавати допомогу військам та спільними зусиллями прогнати з нашої території непроханих гостей.

Кирило ФОМІНОВ | «Хрещатик»

КИЇВСЬКИЙ патріархат Української Православної церкви відреагував на прохання допомоги добровольчому батальйону «Донбас». Підрозділ не має державного забезпечення та фінансується за рахунок волонтерської допомоги, тому командування постійно звертається до тих, хто зможе допомогти. Патріарх Філарет особисто приїхав в одну із військових частин Київщини, де базується війсь-

кове формування. Він передав бійцям теплий одяг, взуття, засоби, що зупиняють кров, а також військові молитовники. «Наближається зима, і церква вирішила подбати про своїх воїнів, утеплити їх. Ми кожного дня молимося за вас, і ви обов'язково переможете, бо за вами правда. Тому що ви виконуєте священний обов'язок: захищайте рідну землю від агресора. І саме тому з вами Бог. Як під час Великої Вітчизняної ми перемогли німецьку армію, яка була сильніша за радянську, так і зараз Україна переможе Росію. Ми ще не знаємо як, але обов'язково переможемо», — зазначив Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України.

Він також провів службу з воїнами, освятив реанімобіль, що спілкувався з бійцями. Цього разу церква подарувала майно на майже 500 тис. грн. Це не перша допомога українській армії від релігійної організації. Філарет також зазначив, що, на жаль, служителі не можуть повністю забезпечувати усім необхідним підрозділ, тому закликав небайдужих мовно-владців та бізнесменів робити свій

внесок у перемогу. «Донбас» — один із небагатьох добровольчих батальйонів, у якому новобранців повністю забезпечують усім необхідним: від взуття та одягу — до засобів індивідуального захисту та

особистих речей. Патріоти з цього підрозділу воюють у зоні АТО з самого її початку. Вони завжди в авангарді наших сил, тому і потрапили в оточення під Іловайськом, де втратили 40 своїх побратимів. Начальник штабу батальйону з позивним «Філін», який тимчасово виконує обов'язки комбата, розповів «Хрещатику»: «Жоден з бійців не витратив ані копійки на спорядження. Ми намагаємося повністю їх забезпечувати. Звісно, це недешево. А хлопців ще й годувати треба. Ми постійно на передо-

вій, постійно воюємо, а під час відпочинку тренуємося. Проте грошей не вистачає. Тому я звертаюся до всіх, хто у змозі нам допомогти фінансово. На жаль, дуже мало хто відповідає. І дуже приємно, що у ці буремні часи нас підтримує церква».

Раніше Київський Патріархат допомагав армії фінансово — через Міністерство оборони, проте згодом досвід показав, що передавати матеріальну допомогу безпосередньо у підрозділи швидше та ефективніше ■

Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет передав бійцям добровольчого батальйону «Донбас» теплий одяг та молитовники, а також провів молебень за перемогу над ворогом

Відчора столична влада відновила в Києві земельні торги з продажу ділянок комунальної власності

ЗЕМЕЛЬНІ торги у формі аукціону — явище для бізнесменів Києва трохи підзабуте, адже останні в місті проводилися аж шість років тому. Тож і довіри до них небагато — на аукціон було винесено шість ділянок загальною площею 23,16 га, які схвалила Київрада, однак достатня кількість заявок надійшла лише на одну з них. «На жаль, не так багато заявок від учасників. Очевидно, багато киян не можуть уявити, що столичну землю можна купити прозоро і публічно на відкритих торгах», — зазначив перед відкриттям аукціону Київський міський голова Віталій Кличко.

Так, з молотка пішов лише лот № 3 — земельна ділянка у Святошинському районі загальною площею 0,788 га. Стартова ціна, яка була визначена експертами, становила 1 млн 143 тис грн. Охочих придбати наділ виявилось троє, крок торгів становив 5 % від стартової ціни — приблизно 57 тис. 173 грн без ПДВ. Після нетривалих торгів земельна ділянка була придбана за 2 млн 377 грн 75 коп. без ПДВ. Приватний підприємець та представники міської влади одразу підписали протокол та договір, і за три дні кошти мають надійти до міського бюджету.

Цікаво, що всі земельні ділянки продають уже з визначеним ці-

льовим призначенням — на цій (за адресою: Кільцева дорога, 17) має з'явитися станція технічного обслуговування або автомийка. При цьому міська влада обіцяє жорстко контролювати, аби тут не «виросла», наприклад, багатоповерхівка.

«Є відповідні органи київської міської влади, які будуть здійснювати контроль. Є управління земельних ресурсів, яке представляє місто, є Департамент архітектури та містобудування. Раптом хтось почне там будувати багатоповерхівку — це буде відразу зупинено і поставлено питання про порушення умов договору, розірвання цього договору у зв'язку з нецільовим використанням зе-

Земля з молотка

■ У столиці на торгах уперше за шість років продали ділянку

Купити «золоту» київську землю прозоро та відкрито відтепер цілком реально. Столична влада відновила земельні торги з продажу ділянок комунальної власності. Вчора на першому аукціоні продали землю в Святошинському районі. Так міська влада планує відновити довіру бізнесу та поповнити «дірявий» київський бюджет.

Олена ЗАРЕЦЬКА | «Хрещатик»

мельної ділянки», — розповів в коментарі «Хрещатику» секретар Київради — заступник Київського міського голови Олексій Резніков.

Приватний підприємець, який лот придбав, запевняє, що вже за три-чотири місяці на цій ділянці з'явиться саме СТО, а можливо, ще й автомийка. Олександр Бойчук зазначає: відновлення таких земельних аукціонів — явище дуже позитивне. «Раніше на ділянку можна було «полювати» років зо два-три. За цей час мінялися реалії, пріоритети, втрачався бізнес-інтерес. Про цю землю я дізнався тиждень тому, без будь-яких проблем подав документи — і вже відсьогодні є її власником. Було б добре, якби подібну практику запровадили і щодо оренди столичної землі», — зазначив пан Бойчук та додав, що наразі вже є власником декількох київських СТО.

Міська влада сподівається, що знайдуться охочі й на решту вже погоджених з Київрадою п'ять земельних ділянок. Те, що потенційних покупців поки не дуже багато, пояснюють недовірою до такої процедури, значно більшими за необхідне розмірами територій (а отже — їх дороговизною) і незадоволенням підприємців цільовим призначенням, адже документи на цю землю розроблялися декілька років тому, а реалії та потреби бізнесу з того часу змінилися. Наразі Київрада готує ще близько 100 ділянок, які поступово виставлятимуть на такі публічні земельні торги. Наступні відбудуться вже 5 листопада, а надалі аукціони проводитимуть за потреби. Тим більше, що земельні торги є одним з пунктів наповнення «дірявого» столичного бюджету, дефіцит якого на сьогодні складає близько 2 млрд грн ■

Ін'єкція для медицини

■ Міська влада планує запровадити муніципальну програму медичного страхування

Київська медицина перебуває у стані коми, визнають у столичній адміністрації. Лікувати галузь збираються ін'єкціями страхової медицини. Її запровадження на добровільних засадах дасть змогу не лише підвищити якість надання послуг для пацієнтів, а й матеріально заохотити лікаря та навіть оновлювати технічне оснащення закладів. За підтримки Київради застрахувати своє здоров'я кияни зможуть вже з нового року.

Олена ЗАРЕЦЬКА | «Хрещатик»

МЕДИЧНА галузь потребує радикальних реформ, адже перебуває у стані «коми». Про це під час презентації концепції муніципальної програми медичного страхування заявив заступник голови КМДА Михайло Радущкий. «Запровадження добровільної програми медичного страхування у столиці дозволить задовольнити потреби

населення в одержанні доступної та якісної медичної допомоги та знизити рівень неформальних оплат. Крім того, застрахована особа буде забезпечена всіма необхідними ліками та витратними матеріалами», — наголосив пан Радущкий.

Забезпечувати таке страхування буде муніципальна компанія,

Впровадження моделі муніципального страхування захищатиме права не лише пацієнтів, а й лікарів

а сам процес в ідеалі планують інтегрувати з «Карткою киянина». Саме на цьому пластиковому носії зберігатиметься вся інформація про пацієнта. Для цього всі лікарні за кошти інвесторів планують обладнати зчитувальними засобами.

У КМДА наголошують: такі послуги будуть лише добровільними, але сподіваються, що саме приклад Києва стане одним із поштовхів для прийняття закону про обов'язкове страхування для всіх

українців. Тим паче, що муніципальна компанія дасть змогу обслуговувати клієнтів, яких зазвичай не приймають страховики: віл-інфікованих, онкохворих, пенсіонерів, вагітних тощо.

Знаково, що впровадження такої моделі муніципального страхування захищатиме права не лише пацієнтів, а й лікарів. Також завдяки додатковим коштам зарплати медпрацівників планують підвищити в середньому на 25 %, залежно від об'єму та якості нада-

них послуг. Крім того, персонал страхуватимуть від лікарської помилки. Посадовці планують, що коштів страховиків вистачить і на оновлення матеріально-технічної бази лікувальних закладів.

Модель поки базова, тож скільки коштуватиме киянам таке страхування, ще прораховують. Однак вже підраховали, що при вартості полісу, до прикладу, у 80 грн на місяць (при 50-ти тисячах зареєстрованих користувачів) додатково можна буде залучити для потреб галузі понад 2 млн грн. «Ми очікуємо, що щомісяця на оновлення матеріально-технічної бази лікарень з коштів страхової компанії буде залучено до 7,2 тис. грн, а підвищення зарплати медперсоналу, залежно від категорії, щомісячно складатиме від двох до шести тисяч гривень», — зазначив радник Київського міського голови Дмитро Турчак.

До обговорення концепції планують залучити громадськість, медичну спільноту, спеціалістів. «Створена робоча група, що має напрацювати фінальну концепцію діяльності, яку ми подамо на ухвалення Київради. Закликаю всіх небайдужих долучитися до обговорення та розробки цього важливого інструменту реформування столичної медичної галузі», — додав Михайло Радущкий.

В КМДА сподіваються: ідею депутатський корпус Київради підтримає, і з нового року мешканці столиці зможуть страхувати своє здоров'я ■

Нова Верховна Рада: МОЖЛИВО ВСЕ

■ Від наступного парламенту вітчизняні виборці очікують насамперед відродження країни

Верховну Раду 8-го скликання громадяни України воліють бачити професійною, такою, що працює в інтересах простих людей та заради розвитку і процвітання усієї нашої країни. Здається, нічого нового? Але ні — експерти свідчать: українське суспільство здійснило справжній прорив. Головне те, що люди почали чути політиків. І новий парламент має скласти іспит, чи здатні політики, в свою чергу, чути людей. Чого очікують виборці від нової Верховної Ради напередодні дня голосування, якими є особливості цієї передвиборної кампанії, дізнавався «Хрещатик».

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

Стратегічні, технічні та патріотичні

Як стверджують експерти, на дострокових парламентських виборах у жовтні 2014 року, на відміну від перегонів жовтня 2012-го, змінилася мотивація голосування за партію чи кандидата. Українські виборці готові віддати голоси за ті партії, котрі мають найкращу стратегію розвитку країни. За даними дослідження фонду «Демократичні ініціативи імені Льва Кучеріва» спільно з Київським міжнародним інститутом соціології (КМІС)*, саме цього хочуть від партій 28,5 % опитаних. Трохи менше (26 %) — щоб партія ухвалювала закони в інтересах простих громадян. Нарешті, на третьому місці (18,6 %) — наявність у партії команди професіоналів. Що ж до мотивації голосування за кандидатів у мажоритарних округах, то на перший план вийшов утилітарний чинник. Зокрема у порівнянні з жовтнем 2012-го в жовтні 2014 року переважна більшість громадян підтримає того кандидата, який має можливість у майбутньому вирішувати проблеми округу (33,5 % опитаних). Два роки тому таких було лише 16 %. На другому місці — приналежність кандидата до партії, за яку виборець голосуватиме у багатомандатному окрузі. Іншими словами, більшість тих виборців, що висуваються до партій, є справедливими і для кандидатів в одномандатних округах. Про це свідчить той факт, що на запитання, «чим має займатися депутат від округу у Верховній Раді», переважна більшість опитаних дала відповідь: «вирішувати питання свого округу» (55,3 %) і «допомогти конкретним виборцям свого округу» (18 %). Водночас посилюється й особистісний чинник вибору. 48,6 % опитаних віддадуть перевагу тій партії, чия програма, ідеї та пропозиції сподобаються, але на другому місці (43,8 %) як мотивація до голосування — «мені подобається лідер». Однак, наголошують експерти, виборці все ж та-

ки вимагають нині від лідера не лише «світитися» на бігбордах, а й мати конкретну програму. За даними дослідження Українського фонду «Громадська думка»**, для 27,2 % опитаних найважливішою під час вибору, за яку партію голосувати, є практична діяльність політиків у конкретному населеному пункті, а для 24,8 % суттєвою є особистість лідера.

Значно посилюється патріотичний чинник. Так, 58,3 % опитаних вважають, що політичні партії мають продовжувати АТО до перемоги над сепаратистами. За даними опитування Інституту соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України спільно з Асоціацією політичних психологів***, понад половина громадян згодна із судженнями про те, що «на Донбасі Україна веде війну проти окупантів», «героїзм українських воїнів зрівняв загарбницькі плани Путіна», «ми довели, що є сильною нацією».

Або добробут — або вила

Разом із надіями у виборців панують і агресивні настрої. Тому, якщо нова Верховна Рада не виправдає сподівань, депутатам буде непереливки. Загалом високий рівень незадоволення діями можновладців фіксується у ставленні людей до люстрації. Хоча

більшість опитаних Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України підтримує люстраційні дії представників політичної еліти (63,8 % схвалюють закон про очищення влади), значною підтримкою (44,6 %) користується і так звана «вулична люстрація», коли політиків кидають у сміттєві баки. У майбутньому войовничість громади може призвести до дострокового розпуску Верховної Ради. Певний скепсис щодо взаємодії старої та нової політичних еліт висловив у коментарі «Хрещатику» політолог, директор Фонду «Українська політика» Костянтин Бондаренко. За його словами, коли йдеться про оновлення політичної еліти, то, прикладаючи це до нового парламенту, «варто говорити про підготовленість та професіоналізм». Окрім того, очікує експерт, приблизно третина старої політичної еліти може потрапити до нової Верховної Ради. І, що не виключено, вийде так, що «стара еліта буде намагатися очолити парламент, всі процеси і, звісно, маніпулювати недосвідченими, «зеленими» депутатами». Пан Бондаренко вважає, що ВР 8-го скликання принципово відрізнятиметься від попередниці надмірною мітинговістю. До того ж депутатами стане велика кількість людей і камуфляжі, котрі також непрогнозовано себе поведуть. «Якщо розглядати мету, чого гостро, умовно кажучи, спроби вирішити питання сходу України з якимись втратами для решти України, для іміджу країни, відразу ж будуть звинувачення у зраді, намаганні зірвати засідання Верховної Ради», — зазначив він.

«Тривалість життя» парламенту залежатиме від складу Верховної Ради, зауважує директор Інституту соціальної та політичної психології НАПН України Микола Слюсаревський: «Якщо переважатимуть конструктивні та патріотичні сили, рівень розчаруван-

Від \$ 2 до \$ 10 млн за мандат

Вартість мандата депутата порівняно з 2012 роком у доларовому еквіваленті суттєвих змін не зазнала. Про це «Хрещатику» розповів президент Українського аналітичного центру Олександр Охріменко. За його словами, витрати кандидатів на передвиборні перегони складають від 2 до 10 млн доларів США: 10 млн доларів за прохідне місце у партійному списку (3–5 млн доларів за умовно непрохідне) та від 2 до 7 млн доларів у мажоритарному окрузі. «Хоча завжди були любителі політики, котрі намагалися йти в депутати з бюджетом у 100 тис. грн, але це, швидше за все, просто бажання спробувати себе на виборах, аніж реально стати депутатом», — зазначив він. Що ж до впливу дострокових парламентських виборів-2014 на економіку країни та Києва, пан Охріменко висловив думку, що все залежатиме від майбутнього уряду.

Фото Бориса КОРПУСЕНКА

ня буде нижчим». Та якщо влада не навчиться чути суспільство, адекватно реагувати, говорити йому правду, то можливий соціальний вибух, наголошує він. І, до речі, передусім у Києві, оскільки «представники регіонів апелюватимуть до центру прийняття рішень, а не до периферійних владних органів». Новий Майдан, якщо станеться, буде радикальнішим за попередні. Тому «наймірніший варіант, який може бути, це розпуск Верховної Ради», — вважає експерт.

«Партійні клони» у невідкупних «полях»

Нову Верховну Раду у розрізі професійного «походження» переважно складуть юристи та люди бізнесу. Про це розповіла координатор виборчих і парламентських програм Громадянської мережі ОПОРА Ольга Айвазовська. За її прогнозами, 109 депутатів будуть «вихідцями» з бізнесу, юристами, 92 — чиновниками, представниками місцевої влади, 36 осіб — громадськими активістами та журналістами, 16 осіб представлятимуть культуру, освіту, науку і 15 осіб — військові. «На жаль, можуть пройти десь із 35 депутатів, які голосували за закони 16 січня», — наголосила експерт. Коментуючи перебіг виборів у Києві, пані Айвазовська зазначила, що загалом цього разу «активність політичних сил і «мажоритарників» значно вища, і Київ «с, на жаль, набагато більш конфліктним, ніж низка регіонів». На думку експерта, так склалося через те, що тут «значною є участь відомих осіб, зокрема на виборах в одномандатних округах», а також через наявність силового ресурсу, задіяного на підтримку кандидатів, «чого немає у більшості регіонів, навіть у тих, що межують з лінією фронту. Наприклад, у Києві є округи, де по факту силовою військовою підтримкою мають в одному окрузі відразу два кандидата. І ми дуже боїмося, що ці фактори можуть дестабілізувати ситуацію у день голосування, якщо вони захочуть з'ясувати стосунки між собою силовими методами».

Принципово новим способом маніпуляції та введення в оману виборців, що також особливо яскраво проявив себе у Києві, Ольга Айвазовська назвала прийом, коли кандидат-самовисуванець імітує приналежність до рейтингової партії, хоча жодного відношення до неї не має.

Випадків підкупу виборців, констатують експерти, суттєво поменшало, але є варіанти більш витонченого впливу на електорат. Тим не менше, 87 % опитаних Фондом «Демініціативи» спільно з КМІС не готові «продаватися», лише 3 % можуть взяти гроші, але проголосувати за власним вибором. А от «продати» свій голос, за спостереженнями експертів, виборці готові не менш як за 500 гривень.

Зазначимо — ці вибори будуть унікальними не тільки тому, що, фактично, це реалізація вимоги Майдану. Цього разу виборець краще захищений від прямих та непрямих маніпуляцій. Президент Петро Порошенко днями підписав ЗУ «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо посилення відповідальності за порушення виборчих прав громадян)». Документ, поданий прем'єр-міністром Арсенієм Яценюком, Верховна Рада ухвалила 14 жовтня. Закон передбачає суттєве посилення відповідальності за низку порушень прав виборців ■

* Опитування проведено з 9 до 18 жовтня 2014 року в 110 населених пунктах у всіх областях України, окрім АР Крим, опитано 2025 респондентів, похибка не перевищує 2,2 %.

** Дослідження проводилося з 4 по 17 жовтня 2014 року, 200 респондентів віком від 18 років, метод дослідження — формалізоване інтерв'ю, помилка репрезентативності 2,4 %.

*** Дослідження проводилося з 13 по 19 жовтня 2014 року методом інтерв'ювання, опитано 2000 респондентів у 152 населених пунктах України (за винятком АР Крим та території, не контрольованих українською владою), похибка вибірки складає 3,2 %.

Олександр ВОВЧЕНКО:

«Бюджетна реформа має позитивні та негативні аспекти для столиці»

На початку жовтня керівництвом Київської міської ради було анонсовано про початок в столиці бюджетного процесу на 2015 рік. Також минулого місяця у Верховній Раді було зареєстровано розроблений Кабміном проект закону України «Про внесення змін до Бюджетного Кодексу України», який передбачає проведення бюджетної реформи в державі. Урядом запропоновано радикальні зміни механізму реалізації бюджетної політики, зокрема нову модель фінансового забезпечення місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин, спрямовану на реалізацію бюджетної децентралізації. «Хрещатик» вирішив дізнатися у столичного депутата, заступника голови постійної комісії Київради з питань бюджету та соціально-економічного розвитку Олександра Вовченка, чого саме слід очікувати від реформ.

Олена ЛАРИНА | «Хрещатик»

❏ Які основні переваги законопроекту щодо змін до Бюджетного Кодексу?

О. В.: Безперечно, позитивом законопроекту є те, що при його розробці використовувалася європейський досвід, а саме Польщі, а також те, що він передбачає бюджетну та фінансову самостійність місцевих бюджетів, і, звичайно, бюджету міста Києва. В той же час, враховуючи нерівномірність бюджетної інфраструктури, без реформи адміністративно-територіального устрою говорити про значний ефект від запровадження цих новацій не варто.

❏ То як вирішуватиметься питання самостійності міських бюджетів?

О. В.: Бюджетна самостійність місцевих бюджетів буде досягатися, в першу чергу, шляхом самостійного формування таких бюджетів: на основі закріплення стабільних дохідних джерел і видаткових повноважень та основних параметрів, визначених у проекті державного бюджету, поданому урядом до парламенту. Зауважу, що, незалежно від термінів прийняття державного бюджету, формування та затвердження місцевих бюджетів буде відбуватися до 25 грудня того року, що передувє плановому. Також буде надано право самостійного вибору установ з обслуговування коштів бюджету розвитку місцевих бюджетів та власних надходжень бюджетних установ (в органах казначейства чи установах банків).

Фінансова самостійність місцевих бюджетів передбачатиме встановлення єдиних нормативів відрахувань загальнодержавних податків (податку на доходи фізичних осіб та податку на прибуток підприємств) за кожною ланкою бюджету. Буде відмінено індикативне планування Мінфіном показників місцевих бюджетів та доведення їх до місцевих бюджетів. І саме головне — це потрібно було зробити давно, тож будемо сподіватись, що буде сформований єдиний кошик доходів загального фонду та розширення його джерел. В свою чергу, розширення дохідних джерел буде відбуватися за рахунок передачі до загального фонду місцевих бюджетів плати за надання адміністративних послуг, державного мита, 10% податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки, збору з роздрібного продажу підакцизних товарів за ставкою до 5% вартості реалізованого товару, податку на нерухоме комерційне майно, збільшення відсотка зарахування екологічного податку.

❏ Як зміниться трансфертна політика держави?

О. В.: Загалом будуть запроваджені нові види трансфертів — базову дотацію, освітню субвенцію, субвенцію на підготовку робітничих кадрів, медичну субвенцію; субвенцію на забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру. Щодо базової дотації, то вона матиме компенсаторний характер і забезпечуватиме вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів за закріпленими доходами: податком на доходи фізичних осіб та податком на прибуток. Субвенція ж розподілятиметься між відповідними бюджетами на основі формули та спрямовуватиметься на оплату видатків поточного характеру, залишки коштів у кінці року у дохід бюджету не вилучатимуться і можуть використовуватися на оновлення матеріально-технічної бази відповідних закладів.

❏ Яким буде механізм бюджетного регулювання?

О. В.: Однозначно будуть зміни, які спрямують на механізм бюджетного регулювання та вирівнювання. Особливо це стосується податку на прибуток та податку на доходи фізичних осіб та буде проведено рівня надходжень цих податків на одного

жителя. Інші податки і платежі, що будуть зараховуватися до місцевих бюджетів, не будуть підлягати вирівнюванню і залишаться в повному їх розпорядженні. Все це позитивно сприятиме забезпеченню місцевих бюджетів достатніми надходженнями та стимулюватиме місцеві органи влади до залучення додаткових надходжень та розширення бази оподаткування. Не менш важливим є і той факт, що, згідно з цими новаціями, які запропонував уряд, відбудеться децентралізація видаткових повноважень та чіткий розподіл компетенцій, який передбачає передачу з державного на регіональний та місцевий рівні окремих заходів та закладів в освітній і медичній сферах, деяких державних закладів культури тощо. Також буде посилена відповідальність профільних міністерств за реалізацію державної політики у освітній та медичній галузях шляхом визначення їх головними розпорядниками коштів відповідних субвенцій.

❏ Ви згадували про право на самостійний вибір установ з обслуговування коштів бюджету, до чого це може призвести?

О. В.: Законопроектом передбачено, що у разі розміщення коштів місцевого бюджету на депозитах та/або обслуговування коштів місцевого бюджету в частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків, обсяги тимчасових касових розривів за загальним фондом такого місцевого бюджету не покриваються за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку.

Це питання залишається відкритим, бо якщо буде таке право, то це може призвести до несвоєчасної виплати заробітної плати працівникам бюджетної сфери, заборгованості із соціальних виплат тощо. Та навряд чи якийсь орган місцевого самоврядування ризикне розміщувати бюджетні кошти в банках.

❏ Що буде з бюджетом столиці, чого очікуватимемо?

О. В.: Бюджетна реформа має позитивні та негативні аспекти для столиці. Абсолютна сума доходів загального фонду бюджету міста в умовах запровадження цього законопроекту, за рахунок розширення дохідних джерел бюджету, не збільшиться. Також місто втратить частину надходжень податку з доходів фізичних осіб — основного стабільного бюджетоутворюючого джерела. Так, в цьому році за Києвом закріплювалося 50% надходжень податку з доходів фізичних осіб, а уряд з 2015 року пропонує знизити цю частку до 25%. Щодо проголошеної урядом децентралізації видаткових повноважень, то по окремих галузях буде спостерігатися навпаки централізація (у вигляді субвенцій) значної частини видатків на рівні державного бюджету, а саме: для бюджету міста Києва по галузі освіти близько 40% і по галузі охорони здоров'я майже 80% видатків. За рахунок коштів освітньої субвенції будуть проводитися поточні видатки загальноосвітніх навчальних закладів усіх ступенів, шкільних відділень дошкільних навчальних закладів, спеціалізованих шкіл, вечірніх шкіл, загальноосвітніх навчальних закладів для громадян, які потребують соціальної допомоги та реабілітації, спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, навчально-реабілітаційних центрів, а медичної субвенції — лівова частина видатків на функціонування закладів охорони здоров'я. Але існує ризик, що недостатність ресурсу міського бюджету потрібно буде покривати за рахунок власних джерел. Тому децентралізація видаткових повноважень має бути детально прорахована, щоб кожна територіальна громада, в тому числі і київська, отримала стільки видаткових повноважень, скільки може забезпечити доходами власного бюджету з урахуванням трансфертів з державного бюджету.

Що стосується столичних функцій міста Києва, то, відповідно до Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ», держава має надавати гарантії виконання містом цих функцій шляхом виділення окремим рядком у держбюджеті фінансування цих витрат; затвердження стабільних, не менш ніж на два роки, бюджетних показників взаємовідносин держбюджету і бюджету м. Києва; надання субвенцій, виділення необхідних ресурсів для виконання програм, проектів та на інші витрати, пов'язані зі здійсненням містом столичних функцій тощо.

Загалом, якщо запрацює запропонований урядом новий механізм бюджетного вирівнювання, коли показники доходів столичного бюджету за закріпленими податками не враховуватимуться під час здійснення фіскального вирівнювання, а обсяг коштів, що перевищує середні показники надходжень цих податків на одного жителя по Україні, не вилучатиметься, то вказаний ресурс може бути спрямований на фінансування видатків для виконання м. Києвом функцій столиці. Але даний законопроект має бути ще проголошений у Верховній Раді. Тому будемо сподіватися, що оновленим парламентом буде прийнято закон, в якому залишаться лише позитивні зміни до бюджетного законодавства, які сприятимуть зміцненню фінансової основи місцевого самоврядування ■

Чому українські пенсіонери більше не бояться аферистів

Пенсіонерка Володимира Михайлівна зі Львова кілька разів ставала жертвою фінансових шахраїв, оформляючи позики в маловідомих кредитних спілках. Тоді жінка ще не знала, що кредит найбільш безпечно брати в банку — звертаючись в інші фінансові організації, необхідно дуже скрупульозно перевірити наявність спеціальної ліцензії, ознайомитися з фінансовою звітністю контори, проконсультуватися з юристом щодо договору і ще виконати чимало всього, щоб повністю захистити себе від обману. Тепер пенсіонерка каже, що більше ніколи не потрапить «на гачок» аферистів, адже знає основні методи протидії махінаціям фінансових шахраїв. Саме такі практичні навички пані Володимири і сотні інших пенсіонерів з усієї України отримали під час ювілейного засідання всеукраїнського фінансового Пенсійного клубу, організованого банком «Надра».

Олександр СЕРГІЄВ | «Хрещатик»

пер можуть перехитрити будь-якого афериста. Відтак перед тим, як вкладати свої кошти, здавалося б, прибутковий проект, кожен учасник Пенсійного клубу буде обов'язково перевіряти всі статутні документи, фінансову звітність та інформацію про керівництво компанії, точно з'ясує, як згодом розподілятиметься вклад тощо.

«Отримала дуже корисні знання про те, як шахраї впливають на людей, а також як обрати фінустанову, якій збираєшся довірити кошти, як відрізнити правдиву інформацію від неправдивої», — ділиться враженнями львів'янка Володимира Михайлівна.

У колі близьких

Зазвичай заняття не обходилося без традиційного чаювання, частувань та приємного спілкування в колі друзів, старих і нових знайомих. До того ж цього разу засідання було святковим — всеукраїнський Пенсійний клуб банку «Надра» (ліцензія НБУ № 21 від 21.11.2011 р.) відзначав свій перший день народження. Рівно рік тому, до Міжнародного дня людей похилого віку, банк відчинив двері першого в Україні клубу, де банкіри в неформальній обстановці, за чашкою чаю, допомагають людям поважного віку краще вникнути у заплутаний світ фінансів, грамотно зберігати і примножувати кошти, орієнтуватися в банківських продуктах та ін.

«Сьогодні більшість українських банків обслуговують пенсіонерів та реалізують різноманітні програми для них. У банку «Надра» також є свої пільгові програми для цієї категорії населення. Однак ми як банк кожної родини, який цього місяця відзначає 21 річницю діяльності на ринку, намагаємося бути для своїх клієнтів та їх-

ніх рідних справжніми помічниками. Розуміючи, як непросто людям поважного віку орієнтуватися у мінливому і динамічному світі фінансів, у нас виникла ідея створити спеціальний клуб, де банківські фахівці могли б просто і зрозуміло пояснити все те, що цікавить і хвилює старше покоління, — розповідає директор Київського регіонального управління банку «Надра». — За рік наш клуб став популярним серед українських пенсіонерів — той, хто минулого разу приходив сам, на наступну зустріч обов'язково запрошує своїх друзів та знайомих. І сьогодні ми справді як одна велика родина, яка від зустрічі до зустрічі поповнюється новими представниками».

Самі учасники зізнаються, що відвідують клубні засідання не лише заради нових знань про фінанси, а й задля цікавого спілкування, знайомств, уваги — саме цього деколи так бракує пенсіонерам. Наприклад, Ганна Михайлівна з Ужгорода говорить, що в клубі для неї найголовніше — спілкування з однодумцями: «Ми раді будь-якій темі, яку для нас підготують банкіри, адже це такі приємні зустрічі!».

А ось Лариса Іванівна — постійна учасниця фінансового Пенсійного клубу в Житомирі — найбільше цінує те, наскільки доступно і зрозуміло банкіри пояснюють складні фінансові питання, допомагають розібратися в усіх тонкощах користування платіжними картками, навчають грамотно розподіляти власний бюджет, вигідно зберігати і примножувати свої кошти. За це дякують банкірам і постійні учасники клубу з інших міст України. У свою чергу фахівці банку обіцяють: наступне засідання, що пройде взимку цього року, буде не менш цікавим та пізнавальним ■

Київрада за нові форми контролю за діяльністю ЖКГ

На сесії, що відбулася 9 жовтня 2014 року, Київрада зробила вагомий крок для становлення нової форми контролю діяльності житлово-експлуатаційних організацій з боку мешканців багатоквартирних будинків, що повинно сприяти подоланню проявів корупції в цій сфері.

Депутати проголосували за рішення «Про уповноважену особу багатоквартирного будинку з питань житлово-комунального господарства», яким пропонується наділити обраних власниками квартир багатоквартирних будинків уповноважених осіб реальними важелями впливу на діяльність житлово-експлуатаційних організацій.

Автором проекту та суб'єктом подання є Ігор Опадчий, депутат Київської міської ради від фракції «Удар-Солідарність». В пояснювальній записці до проекту рішення він зазначив, що проект покликаний створити дієвий механізм боротьби з корупцією у сфері житлово-комунального господарства міста Києва, що базуватиметься на підсиленні громадського контролю над всіма процесами, що відбуваються під час надання комунальних послуг споживачам.

Крім того, реалізація прийнятого механізму сприятиме розвитку інституту об'єднаних співвласників багатоквартирних будинків, оскільки посада уповноваженої особи з питань ЖКГ є проміжною ланкою для підготовки об'єднаних фахівців з мешканців будинків, в яких ОСББ на цей час ще створено не було.

Прийнятим рішенням пропонується наділити обраних власниками квартир багатоквартирних будинків уповноважених осіб реальними важелями впливу на діяльність житлово-експлуатаційних організацій.

Проектом рішення передбачено, що метою діяльності уповноваженої особи в кожному багатоквартирному житловому будинку буде здійснення контролю за цільовим використанням коштів житлово-експлуатаційними організаціями, за вчасністю та повнотою надання комунальних послуг, за дотриманням кількісних та якісних показників наданих послуг.

Уповноважена особа буде обиратися загальними зборами власників квартир багатоквартирного житлового будинку, ініціатива скликання яких належить ініціативній групі, яка складається не менше, як з 1/4 власників квартир відповідного багатоквартирного житлового будинку, самій житлово-експлуатаційній організації або ж депутату Київської міської ради.

Уповноважена особа матиме право отримувати від житлово-експлуатаційної організації шокквартирну довідку про фактичну собівартість утримання відповідного житлового будинку та брати участь у прийнятті виконаних ремонтних робіт в будинку.

Ігор Опадчий також зазначив, що рішенням передбачено створення Ради уповноважених осіб, яка складатиметься з уповноважених осіб, які представляють інтереси мешканців всіх багатоквартирних будинків, що обслуговуються житлово-експлуатаційною організацією, та матиме повноваження рекомендувати звільнити неправоного чи корумпованого керівника житлово-експлуатаційної організації у випадку нена належного виконання ним власних обов'язків, а також брати участь у складанні житлово-експлуатаційною організацією графіків поточного та капітального ремонтів.

Таким чином, Київрада зробила свою роботу та надала мешканцям Києва ще один механізм контролю за діяльністю ЖКГ. Тепер справа за громадою, яка повинна скористатися цією можливістю та долучитися до здійснення нагляду за посадовцями житлово-експлуатаційних організацій у місті Києві.

З повним текстом рішення можна ознайомитися на сайті Київської міської ради: www.kmr.gov.ua.

Розумніший за афериста

«У наш час з'явилося так багато зловмисників, які володіють різними прийомами виманювання грошей. Тому поради банкірів, як не стати жертвами цих шахраїв, дуже корисні. Дізналася для себе чимало нового, а саме: як безпечно користуватися банкоматами. Всю інформацію обов'язково переповім онукам, адже вони не надто обережні у своїх діях», — зауважує Ірина Архипівна, учасниця Пенсійного клубу банку «Надра» з Рівного.

Поширення неправдивих чуток, створення фінансових пірамід, телефонні афери, кредитні та карткові шахрайства — на сьогодні найбільш розповсюджені способи незаконного виманювання грошей у населення. Про це, власне, йшлося під час практичних занять з пенсіонерами — людьми, які найлегше піддаються психологічному впливу. Як правило, навіть знаючи про такі «класичні» махінації й про те, що вони дуже

розповсюджені, багато пенсіонерів у силу своєї довірливості, бажання заробити «легкі» гроші або отримати доступний кредит «за 5 хвилин без довідки про доходи» продовжують допускати ті самі помилки, втрачаючи власні заощадження.

«Традиційно засідання Пенсійного клубу відбувалися у 100 відділеннях банку в усіх регіонах України, та, мабуть, у кожному відділенні були гості, які коли-небудь ставали жертвами аферистів, — розповідає Наталія Дейнікова, директор Київського регіонального управління банку «Надра». — Проаналізувавши сотні історій учасників клубу, можна зробити висновок, що психологія цих афер дуже схожа. Саме тому ми й розробили тематичний тренінг, виокремивши основні правила та прийоми запобігання шахрайським впливам».

Наприкінці заняття гості вже самі добре орієнтувалися у психологічних маніпуляціях, знали дієві методи протидії шахраям і навіть жартували, що те-

СУСПІЛЬСТВО

ЗВАЖАЮЧИ на рівень загазованості, це питання для нашої столиці сьогодні особливо актуальне, як і для будь-якого іншого мегаполісу. Тому члени постійної комісії Київради з питань транспорту та зв'язку одногослосно підтримали ідею більш широкого впровадження електромобільного транспорту в Києві. Надалі ще будуть проводитися консультації з головами інших постійних комісій Київради: з питань власності, житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу, а також екологічної політики. Крім того, з керівництвом робочої групи з питань електромобільного транспорту при міському голові буде обговорюватися питання щодо проведення спільного засідання з метою напрацювання концепції впровадження і розвитку автономного електромобільного транспорту та розбудови мережі станцій швидкої зарядки в столиці України.

Тим більше, що переконувати в перевагах автономного електромобільного транспорту сьогодні вже нікого не потрібно. І пересічні кияни, і можновладці добре обізнані з позитивами використання екологічно чистих, економічних авто. До речі, всі країни Європейського Союзу прийняли відповідні програми розвитку, поширення та в перспективі — заміни міських авто на електромобілі (резолюція Єврокомісії, прийнята в лютому 2011 року).

«Зелені» авто — у тренді

В Україні так само шириться рух електромобілістів, збільшується кількість прихильників «зелених» авто, є компанії, які взяли собі за мету зробити цей вид транспорту більш доступним для наших громадян. Ідеологом поширення електромобілів в Україні є ТОВ «БІО Автомобілі». Як наголосив голова постійної комісії Київради з питань екологічної політики Руслан Андрійко, 5-річний досвід продажу, обслуговування та використання екологічних авто в міських перевезеннях спонукав керівництво цієї компанії звернутися до Київради з пропозицією створити мережу станцій швидкої (30-хвилинної) зарядки у столиці. Тому постійна комісія з питань екологічної політики Київради розглянула проект «Електро-таксі», який передбачає створення такої інфраструктури, і прийняла його одностайно. Але в процесі обговорення цієї програми членами комісії та запрошеними було висловлено побажання розглянути можливість більш широкого використання електромобілів в міських перевезеннях замкнутого циклу, а саме: пошта, комунальний транспорт, доставки по місту, прибиральна техніка, таксі, міський пасажирський транспорт та ін.

Загалом, за словами Руслана Андрійка, заміна автомобілів з двигунами внутрішнього згорання на електричні вирішує критичні проблеми міста. «Назву лише декілька. Перш за все — екологічна проблема. Використання електромобілів суттєво зменшить кількість шкідливих викидів в атмосферу, що сприятиме покращенню якості повітря та збереже навколишнє середовище (в Києві вихлопи авто складають 85 % усіх шкід-

Фото: Бориса КОРТУСЕНКА

Чисто з вітерцем

Розвиток та майбутнє столичної інфраструктури — за електромобілями

Сьогодні більшість свідомих мешканців планети робить все задля того, щоб зберегти екологію та привнести у своє життя більш екологічно чисті продукти харчування, побутові прилади тощо. Навіть дійшло вже до такого, що людство вигало і втілило в життя такий проект, як електромобіль. Столиця нашої держави також не стоїть на місці і працює над тим, щоб зробити місто екологічно чистішим, бо загазованість — не найкращий показник благополучного та здорового життя для містян. Питання щодо впровадження екологічно чистого, економічного автономного електротранспорту в столиці розглядалося нещодавно на засіданні постійної комісії Київради з питань транспорту та зв'язку.

Олена ЛАРИНА | «Хрещатик»

ливих викидів). По-друге, електромобільний транспорт в рази дешевший в експлуатації та обслуговуванні приблизно в 10 разів. А відсутність потреби в паливно-мастильних матеріалах зменшує потреби в зовнішніх закупівлях нафтопродуктів та природного газу, що, у свою чергу, економить валютні кошти та зменшує енергетичну залежність. Відсутність найбільш витратної паливної складової дає можливість мінімізувати підвищення, або ж зберегти тарифну політику комунальних та міських перевезень, що дозволить міській владі підвищити соціальні стандарти міста та перенаправити фінансові потоки на інші потреби, і це далеко не повний перелік», — поділився своїми думками столичний депутат.

Преференції для електромобілів

В світлі останніх подій уряд також зацікавлений в тому, щоб країна стала енерго- та економічно незалежною. Тим паче, що нещодавно відбулося перше засідання робочої групи з розробки Комплексної програми підтримки електротранспорту в Україні.

Заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України

Роман Качур зазначив, що якби 10 % водіїв пересадити на електрокари, то це вже буде значний ефект для економіки, бо валюта не буде йти з країни, а споживачі витратять менше коштів на бензині кошти в Україні.

Зазначимо, що обсяги споживання нафтопродуктів в Україні за 2013 рік були на рівні 20 млрд доларів США. В свою чергу експерт Реанімаційного пакету реформ (РПР) Костянтин Євтушенко відзначив, що в усіх країнах, де інтенсивно розвивається ринок електрокарів, є активна підтримка з боку держави. «Сьогодні майже всі цивілізовані країни вже впровадили державні програми підтримки електромобільного транспорту як на індивідуальному, так і на громадському рівнях. Ми вивчаємо досвід Німеччини, Франції, Естонії, Швеції, США, Норвегії», — розповів пан Євтушенко. Він наголосив, що Норвегія, завдяки простим змінам до законодавства, вже за кілька років посіла перше місце у світі за кількістю електрокарів на душу населення. У країні з населенням 5 млн осіб сьогодні вже більш ніж 32 тисячі електрокарів. Також норвезькі власники електромобілів звільнені від сплати 25 % податку на додану вартість та податку на реє-

страцію, який може сягати десяти тисяч євро за авто. Навіть у Росії створені сприятливі умови для розвитку ринку електромобілів — у 2014 році було скасоване ввізне мито на 19 %. «Наразі електрокар в Україні обходиться споживачеві на 35 % дорожче, ніж європейцям чи росіянам. Така проста математика вказує на негайну потребу комплексних змін», — пояснює Костянтин Євтушенко. Він нагадав, що вже пройшли громадські слухання законопроекту «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо стимулювання зростання попиту на екологічні види транспорту та зниження енергетичної залежності України)» № 4205а від 01.07.2014 року, який на три роки зменшує податкове навантаження на ввезення електромобілів в Україну. Це дасть змогу зменшити вартість імпортованого авто на 5-7 тисяч євро, що стане вагомим мотивом для покупця при виборі таких машин. Зазвичай уряди розвинених країн практикують надання пільг споживачам. Так, сума компенсації за придбання електромобіля у США становить \$7 500, у Франції — 7 000 євро, в Естонії — до 50 % але не більше 18 000 євро, в Китаї — за легковик \$10 000 (до \$18 000 у Пекіні), автобус — \$82 000 ■

вибори — 2014

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття поточного рахунку виборчого фонду кандидата у народні депутати України, який балотується в одномандатному виборчому окрузі № 222.

Реквізити поточного рахунку:
Отримувач: виборчий фонд Богдана Дмитра Івановича.
Реєстраційний номер облікової картки платника податку: 3231221497.
Банк отримувача: ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК".
Код банку отримувача: МФО 320649.
Рахунок отримувача: 26431052600064.

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття поточного рахунку виборчого фонду кандидата у народні депутати України, який балотується в одномандатному виборчому окрузі № 223.

Реквізити поточного рахунку:
Отримувач: виборчий фонд Левченка Юрія Володимировича.
Реєстраційний номер облікової картки платника податку: 3095524872.
Банк отримувача: ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК".
Код банку отримувача: МФО 300711.
Рахунок отримувача: 26435052700371.

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття поточного рахунку виборчого фонду кандидата у народні депутати України, який балотується в одномандатному виборчому окрузі № 223.

Реквізити поточного рахунку:
Отримувач: виборчий фонд Пліщина Ігоря Ігоровича.
Реєстраційний номер облікової картки платника податку: 3309821536.
Банк отримувача: ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК".
Код банку отримувача: МФО 300711.
Рахунок отримувача: 26438052700958.

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття поточного рахунку виборчого фонду кандидата у народні депутати України, який балотується в одномандатному виборчому окрузі № 215.

Реквізити поточного рахунку:
Отримувач: виборчий фонд Мунтяна Сергія Миколайовича.
Реєстраційний номер облікової картки платника податку: 2619520958.
Банк отримувача: Лівобережне відділення ПАТ "БАНК КРЕДИТ ДНІПРО" м. Київ.
Код банку отримувача: МФО 305749.
Рахунок отримувача: 2643151783501.

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття поточного рахунку виборчого фонду кандидата у народні депутати України, який балотується в одномандатному виборчому окрузі № 213.

Реквізити поточного рахунку:
Отримувач: виборчий фонд Климашенка Костянтина Генриховича.
Реєстраційний номер облікової картки платника податку: 2454511699.
Банк отримувача: КРД АТ "Райффайзен Банк Аваль".
Код банку отримувача: МФО 322904.
Рахунок отримувача: 26430350714.

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття поточного рахунку виборчого фонду кандидата у народні депутати України, який балотується в одномандатному виборчому окрузі № 217.

Реквізити поточного рахунку:
Отримувач: виборчий фонд Батанова Юрія Олексійовича.
Реєстраційний номер облікової картки платника податку: 3166615113.
Банк отримувача: ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК".
Код банку отримувача: МФО 320649.
Рахунок отримувача: 26436052600434.

Один день з життя волонтера

■ Столичні добровільні помічники завжди придуть на допомогу

Активісти групи «Допоможи допомагати!» з ранку до ночі вирішують проблеми поранених та військових на фронті. Забуваючи про власні клопоти, вони повністю присвячують весь свій час захисникам. Щодня можна побачити, як у київському шпиталі десятки небайдужих людей вивозять на прогулянку поранених вояків. Волонтери нині збирають як кошти на теплий одяг, так і продукти. Отже, який він — один день життя волонтера, — «Хрещатик» поцікавився у киянки Юлії Данильченко.

Леся КЕСАРЧУК | спеціально для «Хрещатика»

ЗІБРАТИ допомогу на фронт, зібрати кошти для поранених — ось такі вони, щоденні клопоти волонтерки Юлії Данильченко. Киянка сама уже котрий місяць без роботи, однак не скаржиться на власні проблеми. Розповідає, відколи почала допомагати пораненим, зрозуміла, що їм потрібна постійна турбота та підтримка. Вона розповідає, що з початку їй було складно увійти в довіру до військових. Адаже зараз є також чимало псевдодобровольців, які приходять, обіцяють допомогу, а потім зникають. За словами Юлії, потрібна витримка та терпіння, аби дати зрозуміти пораненим, що ти справді хочеш їм допомогти. «Коли я приходила у київський шпиталь, — го-

ворить вона, — було складно налагодити з пораненими діалог. Лише згодом хлопці починають звикати до тебе та відкриватись. Дуже важливо, щоб їх провідували священники, прості мешканці. Окрім коштів, які потрібні на реабілітацію, потрібна увага. Адаже ще в госпіталі до них приходять волонтери. А коли вони, покалічені, повертаються до своїх домівок, то залишаються сам на сам зі своєю проблемою. Багатьом військовим потрібні якісні протези рук або ніг або і рук, і ніг водночас. Люди раніше активно допомагали. Зараз я бачу, що кияни втомились від війни і уже не так часто пересилають кошти. Однак ті, хто раніше допомагав, і зараз допомагає.

Останнім часом мене дивують таксистки, які, чуючи, як я в дорозі вирішую проблеми поранених, жертовують кошти».

У своїй благородній справі Юлія не одинока. Команда таких же небайдужих та відданих киянок постійно надає допомогу нашим бійцям. Щотижня відправляють посилки в зону АТО. Дівчина розповідає, що їхня волонтерська група «Допоможи допомагати!» опікується багатьма військовими підрозділами. Серед них батальйонами № 5 та № 2 важкої артилерії та зенітно-ракетних військ, Херсонським територіальним батальйоном «Сармат», 128-ю окремою гірсько-піхотною бригадою. «В основному ми збираємо допомогу цим добровільним

Фото автора

Зібрати кошти для поранених, провідати їх — ось такі щоденні клопоти волонтерки Юлії Данильченко

батальйонам. Але якщо нас просять допомогти хлопці із інших бригад чи інколи телефонують рідні мобілізованих, ми не відмовляємо їм», — зазначає Юлія.

Для солдат постійно необхідні харчі, одяг, взуття, теплі спальники та каремати, нижня білизна та засоби гігієни, кевларові каски, бронезилети, тактичні рукавиці та окуляри, берці. Як розповідає Юлія, за кожен копійку вони звітують у соціальних мережах. Розмішують фото того, хто пожертвував, а також пост про загальну кількість коштів. «Все відбувається чесно і прозоро. Деякі люди нас знають з часів Майдану, і нам довіря-

ють. Однак, крім того, що ми намагаємось одягти наших хлопців, які виборюють нашу незалежність, нас ще просять знайти зниклих безвісти. А це дуже складна робота», — зазначає волонтер.

Однак скільки б не опускалися руки, Юлія постійно толерантно та з добрим словом намагається бодай якось підтримати кожного, хто просить допомоги. Також усіх небайдужих, хто хоче допомогти солдатам, волонтерки запрошують на свій склад. Приносити допомогу військовим можна за адресою: вул. Гончара, 47-В

Тел. (097) 374 0195, Юлія Вікторівна Данильченко ■

Фото Бориса КОРТУСЕНКА

Сьогодні Київський бронетанковий завод повноцінно працює і готовий нарощувати обсяги виробництва та ремонту бронетехніки для потреб Збройних сил України

КИЇВСЬКИЙ бронетанковий завод повноцінно працює і готовий нарощувати обсяги виробництва та ремонту бронетехніки для потреб Збройних сил України. Зокрема на підприємстві здійснюють капітальний ремонт та реконструкцію танків Т-72. Стара машина радянського виробництва «омолоджують», встановлюючи нову електроніку та вітчизняні двигуни потужністю 1 050 кінських сил замість застарілих 780 к. с. Також тут виробляють новітню українську розробку: БТР-3Е та його модифікації. Візуально його корпус нагадує БТР-80, який добре себе зарекомендував у бойових діях по всьо-

му світові. Проте наш БТР — це цілком нова машина, яка виробляється із вітчизняних комплектуючих, за винятком двигуна Mercedes-Benz, автоматичної коробки передач Allison та радіостанції. Все інше — рідне, українське. Фортеці на колесах озброюються за сучасним модульним принципом: замість старих башт вони мають бойові модулі за різним призначенням: від зв'язку до артилерії та протиповітряних засобів. Базовий модуль на БТР-3Е1 включає в себе 30 мм автоматичну гармату, 7,62 мм кулемет та 2 протитанкові ракети із достатнім додатковим боезапасом.

Фортеці на колесах

■ Київський бронетанковий завод готовий до збільшення обсягів робіт

З 1935 року у Києві працює бронетанковий завод, який наразі займається ремонтом та модернізацією танків Т-72, а також виробництвом новітньої української розробки — бронетранспортерів БТР-3Е та модифікацій цієї моделі. Підприємство готове нарощувати обсяги робіт, якщо на те буде політична воля Батьківщини та належне фінансування. Збільшення ролі армії в Україні призвело до зміни напрямку роботи заводу із переважно експортного ремонту та виробництва на задоволення внутрішньодержавних вимог, зокрема на потреби АТО.

Кирило ФОМІНОВ | «Хрещатик»

Перед відправкою у зону АТО на бронетранспортери додатково встановлюють захисні решітки для розсіювання кумулятивного струменя на випадок ураження пострілом реактивного протитанкового гранатомета. Розроблені машини у Харківському конструкторському бюро імені Морозова і високо оцінені на міжнародному ринку: їх закуповують Таїланд, Об'єднані Арабські Емірати та інші держави. «У радянські часи завод кожен день випускав по три танки. Це 750 машин на рік (мається на увазі модернізація та капремонт). Ми можемо це робити і зараз: потужності збережені. Потрібна лише політична воля держави та коопе-

рація з іншими підприємствами, які поставляють оснащення та деталі», — розповів «Хрещатику» заступник директора Київського БТЗ Сергій Яковець. Що ж стосується виробництва нових БТР-3Е, то київські інженери можуть випускати їх по 10–15 на місяць, головне, щоб були замовлення та відповідне фінансування.

До слова, Київський бронетанковий завод був заснований у 1935 році і є одним із найбільших підприємств оборонної промисловості в Україні. Ще недавно він займався капремонтном та модернізацією танків Т-72 для експорту, проте нині працює над задоволенням внутрішньодержавних

потреб, зокрема над виробництвом бронетранспортерів серії БТР-3Е. Підприємство готове за дорученням Батьківщини освоїти виробництво й інших бронемашин. «На сьогодні на заводі триває робота заради України, щоб вона була сильною та конкурентоздатною. Завод не розпродали попередні керівники, він повноцінно працює зі збереженням усіх технологічних процесів. Залишається лише розвиватися далі», — зазначив директор заводу Ігор Куташев. — Нині у нас працюють близько 900 працівників, середня заробітна плата — 8 000 грн. Боргів ані перед робітниками, ані перед державою немає» ■

Печерська площа виглядатиме по-новому

Активісти та мешканці разом з архітекторами розробили план її реконструкції

Восени нинішнього року у архітектора Влодко Зотова виникла ідея змінити серце Печерського району — його площу. Це історичне місце зараз захащує хаотична торгівля та парковки. Протягом тривалих обговорень мешканці району та урбаністи прийшли до висновку, що потрібна реконструкція цього об'єкта. Влітку з'явилась навіть ціла соціальна група «Печерська площа». Її активісти провели минулого тижня триденний воркшоп, аби показати владі міста і району, як і що потрібно змінювати.

Лесья КЕСАРЧУК | спеціально для «Хрещатика»

ЗЕЛЕНІ зони, місця для відпочинку — ось чого по-справжньому бракує такій великій і привабливій Печерській площі. До архітектора Влодко Зотова звернулися кияни і забажали змін. Зодчого попросили створити ескіз реконструкції і презентували роботу міській владі. Влодко тим часом створив соціальну групу і вирішив провести урбаністичні та соціологічні дослідження. Однак без активної участі громади це зробити було досить складно. Тому на допомогу прийшов фонд Гейнріха Бьолля.

«Ще влітку ми разом із мешканцями провели спільне засідання і вирішували, хто як хоче бачити Печерську площу. Думок було дуже багато, — розповів «Хрещатику» Влодко Зотов. — Згодом активісти групи «Печерська площа» провели власні дослідження. Ми побачили, що бракує зелені, громадського простору для відпочинку, потрібно облаштувати лавочки та упорядкувати торгівлю і місця для паркування. Однак, ще раз зібравшись і провівши воркшоп — так зване опитування, ми помітили, що мешканці Печерська ще не готові до цих змін. Адже вони не активні. І ми повинні зараз замість

реалізації якихось ідей повернутися до роботи з залучення до цього проекту всіх мешканців району».

Для того, аби зацікавити громаду, активісти уже цієї суботи планують провести на площі кінопоказ під відкритим небом. «Адже потрібно, щоб мешканці знайомилися між собою та вчилися товаришувати, — розповіла місцева жителька Вікторія Архипенко. — Щоб вони побачили в цій площі не місце для торгівлі та паркування авто, а й осередок культурного життя. Потрібно, щоб тут був арт-простір для виставок різних художників. Ми прагнемо також познакомити між собою акторів, які тут проживають. Печерська площа має бути елітною, інтелегентною і цікавою. Гарно було б створити дошку оголошень, де можна писати про якісь ідеї району. А також оголошення про обмін послуг між мешканцями. Для прикладу, юрист безкоштовно консультує перукаря, а той його безкоштовно стриже. Ми пропонуємо ще цікаві мікро-інтервенції, де плануємо облаштувати клумби. В довгостроковій перспективі було б добре розмішувати на будинках мапу площі з короткою історичною довідкою».

Городяни вважають, що сучасній Печерській площі бракує зелені та місць для відпочинку

Аби не розгубитись у вирі ідей, урбаністи накреслили собі короткострокові та довгострокові цілі. Серед короткострокових — створити дошку оголошень, облаштувати лавочки та посадити дерева. Серед тих, які не на часі — це облаштування питних фонтанчиків, створення на старих стінах візуалізації старого Печерська. У свою чергу, адміністрація району щодо таких ініціатив тільки «за». За словами голови Печерської РДА Сергія Мартинчука, місцева влада буде працювати над тим, аби встановити позначки на площі, де можна паркуватись, а де ні. «Крім того, ми наразі вишукуємо з ДАІ місця пішохідних зон, щоб мешканці і гості безперешкодно могли пе-

ресуватись по площі, — зазначив пан Мартинчук.

Окрім цього, львівські дослідники запропонували Печерській адміністрації проводити так зва-

ні дні без паркування. Однак чималий внесок в те, як саме виглядатиме Печерська площа уже в новому році, насамперед залежатиме і від самих мешканців ■

довідка «Хрещатика»

Площа виникла у 30-ті роки XIX століття. У документах XIX століття її позначали як Новий базар, Печерський базар, Торгова площа, Печерська площа. На карті Києва 1924 року відмічена як Базарна площа. У 1926 році міськрада винесла рішення про перейменування Печерської площі на площу Повстання саперів (повстання саперів відбулося у Києві 18 листопада 1905 року під керівництвом поручика Б. Жданівського і було придушене царськими військами; казарми 3-ї саперної бригади і 5-го понтонного полку, ініціаторів повстання, розташовувалися на Печерську). Постанову про перейменування площі виконано не було.

Живи органічно!

Киянам роз'яснили, якими позначками маркуються екологічно чисті продукти

У Києві пройшла акція, під час якої киянам роз'яснювали користь органічних продуктів та які позначки вказують на їх екологічність.

Олена КУЗЬМЕНКО
спеціально для «Хрещатика»

ЗАХІД, організований Всеукраїнською екологічною громадською організацією «Мама-86», відбувся біля популярного в столиці Музею води і привернув увагу багатьох його маленьких відвідувачів та їх батьків.

«Мета акції — інформаційно-просвітницька. Ми хотіли донести відомості про органічне спо-

живання до широких верств населення. Зокрема саме до дітей», — зазначила координатор напрямку «Екологізація політики та практики» Марта Руда. Вона розповіла, що для хлопчиків та дівчаток проводились різноманітні ігри, а для дорослих було презентовано кошик органічних продуктів та інформаційні буклети. «Ми зібрали різні екологічно чисті товари, показали, як вони мають бути промарковані. Окремо є матеріали для вагітних. Адже якість харчування в цей період дуже важлива. Американські дослідження показали, що якщо майбутня мама їсть продукцію з пестицидами, то це може призвести до зниження інтелекту майбутньої дитини на 4-7%», — наголосила пані Руда. Вона також

додала, що подібна акція проходить у 25-ти країнах світу.

«Ми вийшли на акцію, щоб розповісти дітям та їхнім батькам про те, що у них є вибір: в магазинах можна купувати традиційну їжу, а можна, навпаки, органічну, яка не містить ніякої хімії», — зазначила експерт Тетяна Ситник. За її словами, при виготовленні такої продукції заборонено використання синтетичних, хімічних кормів, домішок, ГМО, синтетичних барвників, ароматизаторів. «Це чиста, правильна, природна їжа», — наголосила вона і додала, що є спеціальні сертифікуючі органи, які перевіряють господарства по всій ланці виробництва. «Вони контролюють це господарство. Сер-

тифікат дається на один рік. Наступного ж потрібно знову проходити сертифікацію», — підкреслила Тетяна Ситник.

До слова, на сьогодні вже можна зібрати чималий кошик з органічних продуктів. Це молоко, сир, м'ясо, овочі, фрукти тощо. Крім того, ціни на них не набагато вищі від звичайних, орієнтовно на 15-20%. «Так, коштує органічна продукція дорожче. Але, перше, органічне захищає здоров'я людини і навколишнє середовище. А по-друге, якщо буде конкуренція, то і вартість буде менша. І ми намагаємося все для цього робити. Самі ж виробники просто-таки молодці, адже здають свою продукцію фактично по собівартості», — розповіла експерт.

Вона також зазначила, що всі екологічно чисті продукти харчування мають відповідне маркування. «На таких товарах завжди є маркування, яке вказує, що це продукт органічний. Наприклад, це може бути європейське: зелений прямокутник із зірочками у вигляді листочка. Може бути американське. Українське зараз розробляється», — підкреслила Тетяна Ситник. За її словами, на сьогодні 170 підприємств, які працюють за органічними принципами, можуть використовувати такі позначки.

У той же час інформаційний менеджер Наталія Жугай наголосила, що досить часто виробники обдурюють покупців, зазначаючи на своїх товарах «Еко-», «Без ГМО» тощо. Вона зазначила, що законодавство забороняє використовувати словосполучення органічний продукт або органічний в принципі, якщо немає відповідної сертифікації. Але і каральних санкцій також не передбачено за таке порушення. Тому на сьогодні йде робота над вдосконаленням нормативних та законодавчих актів ■

Люди «третього віку»

■ Сьогодні це найбільша категорія громадян, які стикаються із проблемами здоров'я

Люди похилого віку, або «третього віку», як їх прийнято називати в Європі, складають сьогодні одну з найчисельніших категорій громадян, які стикаються із проблемами здоров'я. Вирішення цих проблем — чи не найголовніше завдання державної політики в сфері охорони здоров'я. Однак попри те, що частка людей «третього віку» в суспільстві поступово зростає, більшість урядів і політиків ігнорують соціальні, економічні та етичні зміни, які супроводжуватимуть цей процес вже в недалекому майбутньому.

Олекса ЧЕРЕВАТИЙ
спеціально для «Хрещатика»

ЧЕРЕЗ ВПЛИВ сукупності різноманітних факторів структура населення планети швидко змінюється. Темпи змін настільки вражаючі, що вчені обрали термін «революція» — аби продемонструвати масштабність та всеосяжність цих змін. Отже, кардинальні демографічні та масштабні зміни в структурі та складі населення планети нині називають «демографічна революція».

Фактори, які визначають процес «демографічної революції»:
— Безперервне зростання світового населення.

Згідно з прогнозом експертів ООН, викладеним у доповіді «Перспективи світового населення», населення планети до 2025 року складатиме 8,1 млрд осіб, а до середини століття може досягти цифри в 9,6 млрд.

— Безперервне зростання тривалості життя.

За даними доповіді «Світова статистика охорони здоров'я — 2014», яку підготували експерти ВООЗ, тривалість життя людей у всьому світі зросла в середньому на 6 років (порівняно з 1990-м). Так, тривалість життя жінок тепер становить близько 73 років, а чоловіків — 68 років. Причиною цього є різке зниження передчасної смертності від багатьох інфекційних та хронічних захворювань упродовж цього століття. Також свій внесок в цю тенденцію зробило покращення житлових умов (водопостачання, каналізація), харчування і медичні інновації, в тому числі вакцинація і відкриття антибіотиків.

— Безперервне зниження народжуваності.

Число народжених дітей на одну жінку в світі скоротилося вдвічі і становить сьогодні 2,5—2,1 дитини на одну жінку (на початку

1960-х рр. ця цифра складала 5). Такий процес триває і сьогодні.

— Зміна в структурі захворюваності.

В світі збільшилася кількість хворих на неінфекційні захворювання, які несуть небезпеку передчасної смерті, але водночас можуть бути попереджені. Натомість людству вдалося подолати такі пандемічні небезпеки, як чума, віспа, окремі типи грипу та інших інфекційних захворювань.

Знову цифри...

Всі ми старіємо. Це така ж логічна та немінуча частина життєвого процесу, як народження, розвиток та смерть. Її не можна оминути, як не можна звільнитися з-під дії залізних законів людської природи. Однак до процесу старіння можна ставитись по-різному. Саме ставлення до людей похилого — або «третього» — віку багато в чому визначає, наскільки те чи інше суспільство розвинене, яке місце в ньому посідають цінності гуманізму. Цікаво, що зі зміною демографічної структури населення планети актуальними стають моделі ставлення до людей похилого віку, які є більш характерними для традиційних суспільств. Сучасне суспільство все більше погоджується з тим, що літні люди — це джерело мудрості, досвіду та традицій, а не зайвий баласт для «покоління пепсі». Але повернімося до цифр.

Прості факти про глобальне старіння

■ За період з 2000-го по 2050 р. частка населення світу старше 60 років подвоїться приблизно з 11 % до 22 %. Очікується, що за цей період кількість людей у віці 60 років і старше зросте з 605 млн до 2 млрд.

■ За цей же період часу кількість людей у віці 80 років і старше зросте в 4 рази (це майже 400 млн осіб у світі).

■ Абсолютна більшість людей похилого віку проживатимуть у бідних країнах (80 % літніх осіб — до 2050 року).

■ Основний тягар для здоров'я літніх людей представляють неінфекційні хвороби (цукровий діабет, онкологічні захворювання, хвороби серця, інсульт і хронічні захворювання легень).

■ Зростатиме потреба в тривалому догляді за людьми «третього віку» через зростання кількості літніх осіб, неспроможних піклуватися про себе (до 2050 року їх кількість зросте вчетверо).

Подолання стереотипів та розвінчання міфів

Все зазначене вище може сформувати у читача помилкове враження, ніби старіння — це проблема, з якою необхідно боротися заради «спасіння людства». Насправді, як вже зазначалося, старіння — це природний процес, який сьогодні просто перейшов із площини суто індивідуального явища у суспільно важливий за своїми наслідками факт. Люди похилого віку відіграють просто незамінну роль у суспільстві. Це колись розуміли наші предки, це є беззаперечним фактом для сучасних традиційних суспільств (ставлення до старих людей в ісламських країнах, у народів Кавказу та Північної Африки), і до розуміння цього поступово приходять суспільства в розвинених країнах світу. Для прикладу можна навести факти про важливість допомоги літніх людей в такій суспільно важливій сфері, як волонтерство та соціальна робота. Так, в Африці саме літні люди піклуються про мільйони хворих на СНІД, туберкульоз та інші небезпечні захворювання. На іншому континенті, в Іспанії літні люди складають абсолютну більшість соціальних працівників, які піклуються про хворих. Вчені підраховали, що середнє число хвилин в день, проведених у наданні допомоги пацієнтам, зростає пропорційно до віку соціального працівника. Тобто чим старша людина, тим більше вона уваги та вільного часу може приділяти піклуванню про інших.

Громадська думка щодо питання старіння та «третього віку» до цього часу ґрунтується на поширених міфах та недоведених фак-

тами твердженнях, що негативно позначається на ставленні людей до старіння як процесу та до літніх людей як суспільної категорії. Подолати ці міфи й стереотипи — це означає по-іншому оцінити роль старших людей в нашому житті.

Міфи про похилий вік:

Міф № 1: Більшість літніх людей живуть в розвинених країнах.

Факт: Більшість літніх людей (це — 60 %) живуть у країнах, що розвиваються. Це приблизно 355 млн осіб із загальної кількості літніх людей в світі (580 млн).

Міф № 2: Літні люди однакові, і тому ставитись до них треба однаково.

Факт: Літні люди дуже різні. Багато з них ведуть активний і здоровий спосіб життя, тоді як деякі більш молоді «літні люди» мають нижчу якість життя. Також різняться індивідуальні характеристики (як-от показники кров'яного тиску або фізичної міцності, культурні та релігійні цінності, традиції в поведінці літніх людей та суспільства щодо них).

Міф № 3: Чоловіки та жінки старіють однаково.

Факт: Жінки й чоловіки старіють по-різному, також жінки живуть в середньому довше, ніж чоловіки. До того ж відрізняються захворювання, які характерні для жінок і чоловіків у похилому віці. Наприклад, жінки частіше страждають від остеопорозу, діабету, гіпертонії та артриту. Чоловіки частіше стають жертвами хвороб серця й інсульту.

Міф № 4: Літні люди дуже вразливі до навантажень та фізичної активності.

Факт: Переважна більшість літніх людей залишаються у добрій фізичній формі все життя, зберігаючи повноцінну «функціональну здатність».

Міф № 5: Літні люди — тягар для суспільства.

Факт: Літні люди роблять неоціненний вклад в економіку, су-

спільство та власні родини. Це і соціальна робота, і повноцінна робота в сфері послуг (лікарі, вчителі), й цінний внесок в етичне та моральне виховання молоді. Підраховано, що понад 2 млн дітей у США постійно перебувають під опікою своїх дідусів та бабусь, поки батьки займаються «зароблянням грошей».

Ситуація в Україні

Україна сьогодні належить до «найстаріших» країн світу. Ми посідаємо 11 місце у світі за показниками частки населення віком від 60 років і старше. В українському суспільстві ця частка складає 20,3 %, а вже в 2050-му цей показник може зрости до 38,1 %.

Більшість літніх людей потребує медичної допомоги та соціального захисту. Згідно з офіційними даними, 44 % населення старше працездатного віку потребують періодичного медичного нагляду і профілактичних реабілітаційних заходів, 40 % — активного медичного нагляду і відновного лікування, 10 % — інтенсивного стаціонарного лікування з наступною низкою заходів медико-соціальної реабілітації, 6 % — постійної щоденної медичної та соціально-побутової допомоги у повному обсязі. Але ні матеріальних, ні навіть технічних ресурсів для покриття цих потреб людей похилого віку в Україні сьогодні немає. Потреби в амбулаторній терапевтичній і спеціалізованій консультативній допомозі не задовольняються майже на 50 %, тобто половина людей не отримує необхідної допомоги. Більше того, через бідність більшість співвітчизників «третього віку» фактично залишається без необхідних ліків, ціни на які зростають щодня.

На жаль, українці дуже рідко звертають увагу на роль та значення літніх людей в сучасному суспільстві. Повсюдні злидні в першу чергу зачіпають саме людей «третього віку». Переважна більшість осіб віком за 50 років вимушені фактично виживати в умовах жорсткої економії та соціальної несправедливості.

Важливу роль у відновленні суспільного значення українців «третього віку» відіграють громадські організації. Особливу увагу волонтери приділяють питанням профілактики неінфекційних захворювань у них, фізичній активності та здоровому способу життя. Прикладом такої роботи є проект «Школа активного довголіття» — безкоштовне щомісячне видання, в якому розкриваються питання активного способу життя для літніх людей, і не тільки. Іншим прикладом громадської роботи є соціальна ініціатива «60+Кардіо». Наочно реалізацію цієї ініціативи продемонстрував проект «Зробимо вік 60+ активним!», в ході якого на головному спортивному майданчику України (НСК «Олімпійський») відбувся символічний забіг спортсменів-любителів віком від 70 до 80 років. Існують і ще багато прикладів такої роботи від інших громадських ініціатив. Все це робиться для того, щоб люди так званого «третього віку» не почувалися зайвими в сучасному меркантильному суспільстві, а відігравали свою почесну, заслужену роль у його розвитку ■

СЛОВО СВЯЩЕНИКА

Святий Амфілохій Волинський

Яка велика радість буває у людини, коли десь у світі, далеко від рідної землі вона зустрічає того, хто ходив тими самими милими серцю стежками, дихав тим же напоєним до болю рідними пахощами повітрям, набирився сили у спеку від кришталево чистої свіжої води, приймав тепло знайомого з дитинства сонячного проміння, що й вона сама! Мабуть, найдоречнішим та найбільш приємним у таких випадках вітанням слугує просте й коротке слово: «Земляки!». Нам властиво знаходити ознаки, що об'єднують окремих людей у певну групу за спільною характеристикою. І, власне, спільне походження, належність до певного регіону є однією з найперших рис такого роду.

Архімандрит ЛАВРЕНТІЙ (Живчик) | спеціально для «Хрещатика»

В ЛІТЕРАТУРІ останніх років поряд зі звичайними у церковному розділенні в бік Помісної Православної Церкви (мовляв, утворення окремої Церкви на території незалежної держави суперечить православному розумінню християнської єдності) поширюється думка про те, що ідентифікація себе із певною етнічною групою є свідченням гордині та зверхності стосовно інших народів, котрі сповідають православну віру. Так захисники подібних поглядів неминуче приходять до заперечення патріотизму як феномена людської спільноти, до відкидання природної для нормальних людей любові до рідної землі, перереживання за достойне представлення країни, в якій, принаймні, народився, перед лицем всього світу... Може статися, що більшу частину свого життя людина проведе

на чужині, далеко від краю, мережаного стежками дитинства, та щоразу, збираючись відвідати батьків, як би рідко не траплялася така нагода, вона говорить: «Іду додому!».

Можливо, комусь здаватиметься, що випадки окремого вшанування святих угодників Божих, які прославили той чи інший куточок нашої Неньки-України — це прояв чисто людського, приземленого сприймання Царства Божого. Але так само вартою на увагу є й інша думка: вшанування соборів святих певного регіону є свідченням того, що милість Божа однаково щедро подається всім людям, тому що «Бог хоче, щоб усі спаслися і до пізнання істини прийшли». Славлячи святих Галичини або Волині, Криму, — будь-якого регіону, — ми не применшуємо святості інших подвижників або важ-

ливості інших областей країни, а славимо Бога за Його нескінченну благодать до нас, грішних.

Видатною постаттю у сонмі українських святих є святий Амфілохій, єпископ Володимир-Волинський. Про нього небагато свідчень. Відомо, що був він вихідцем із братії Печерського монастиря. Став єпископом Волинським за часів київського митрополита Никифора I, про що є згадка у Київському літописі: «У той же рік (маєть-

ся на увазі 1105 р.) митрополит поставив Амфілохія єпископом у Володимир місяця серпня у двадцять і сьомий день». Це був непростий час для Православної Церкви на Русі, оскільки ще була сильною язичницька реакція спротиву. Відомо також, що він брав участь у прославленні преподобного Феодосія Печерського у 1108 р., був посередником у справі примирення володимирського князя Ярослава Святополковича із київським князем Володимиром Мономахом у 1117 р. За рік до своєї кончини святий Амфілохій повернувся до Печерської обителі, де він приймав свого часу чернечий постриг. Закінчив шлях свого земного подвигу святий Амфілохій у Печерській обителі, як сам того бажав, оскільки багато владик, які були насельниками Печерського монастиря, на схилі літ поверталися туди, щоб у монастирі знайти свій останній земний прихисток. Київський літопис під 1122 р. сповіщає, що «Амфілохій, єпископ Володимирський помер».

Образ цього нашого святого співвітчизника та багатьох інших волинських святих зараз можна побачити в розписах печерного храму на честь преподобного Іова у Почаївській Успенській лаврі, у Троїцькому соборі в Луцьку та в багатьох інших храмах. Та найголовніше, щоб яскравий зразок щирого життя ради Христа, що його явили наші святі співвітчизники, був написаний на скрижалях сердець православних віруючих нашого часу ■

православний календар

23 жовтня

Преподобних старців Оптинських: Лева, Макарія, Амвросія, Мойсея, Антонія, Іларіона, Ісаакія (першого), Анатолія (старшого), Іосифа, Варсонофія, Анатолія (молодшого), Нектарія, Ісаакія (другого) і Нікона.

24 жовтня

Преподобного Феофана, постника Печерського. Мучениці Зінаїди. День пісний.

25 жовтня

Мучеників Прова, Тараха, Андроніка(304). Святителя Мартіна Милостивого, Єпископа Турського(400). Єрусалимської ікони Божої Матері.

***

За переказами, чудотворна ікона Божої Матері «Єрусалимська» була написана святим євангелістом Лукою у рік Успіння Пресвятої Богородиці, у 15-й рік після Вознесіння Христа у Гефсиманії. У 453 році свята ікона була перенесена із Єрусалима до Константинополя імператором Левом I Великим і поставлена у храмі Богородиці Пігії. За імператора Іраклія під час нападу скіфів на Константинополь місто було врятовано після всенародної молитви перед Єрусалимською іконою, а потім, за вказівкою імператора, святина була перенесена у Влахернську церкву, де перебувала тривалий час (близько 300 років). Після захоплення русичами Херсонеса (Корсунь) цар Лев VI Філософ подарував цю ікону в 988 році Ве-

ликому князю святому Володимирі, який переніс її в Київ. Святий Володимир передав святину Корсунську новгородцям, коли вони прийняли хрещення. В новгородському Софійському соборі ікона залишалася понад 400 років до підкорення Новгороду царем Іоанном Васильовичем IV, який у 1571 році переправив її у Москву в Успенський собор. Під час війни 1812 року ікона була викрадена з храму, а потім з'явилася у Парижі. Існує думка, що саме ця ікона перебуває там і донині у соборі Богоматері. На місці викраденої ікони було встановлено старовинний список XVII століття, який було взято із церкви Різдва Богородиці.

26 жовтня

Неділя 20-та після П'ятидесятниці. Пам'ять святих отців VII Вселенського Собору. Іверської ікони Божої Ма-

тері. Преподобного Веніаміна Печерського.

27 жовтня

Седмиця 21-ша після П'ятидесятниці. Преподобної Параскеви, Преподобного Ніколи Святоші, князя Чернігівського, Печерського чудотворця, у Близьких печерах.

28 жовтня

Священномученика Лукіяна Печерського. Ікони Божої Матері «Спорителька хлібів».

29 жовтня

Преподобного Лонгіна Печерського. День пісний.

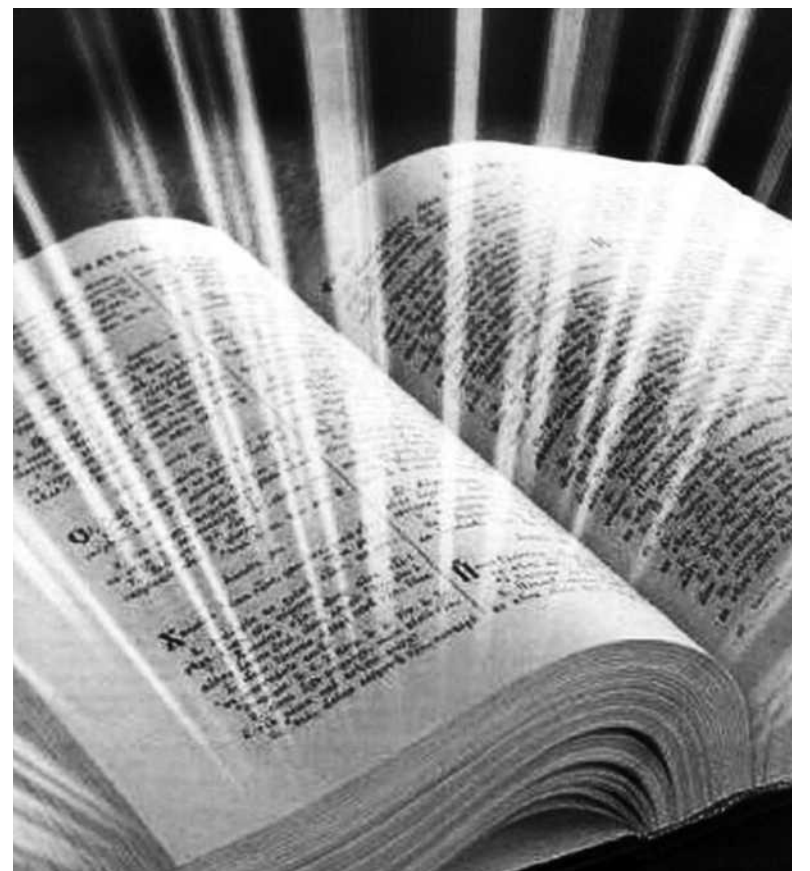
ПРО БІБЛІЮ

З грецької означає «книги». Виникла вона у I тисячолітті до Різдва Христового та у I-II століттях після Р. Х. шляхом відбору, редагування та канонізації текстів, які іудейська, а згодом християнська традиції вважали і вважають богонатхненними. Складається з двох частин — Старого та Нового Завітів. Мовами оригіналу книг Біблії були давньоєврейська, арамейська та грецька мови. Найдавнішими перекладами її стали зроблена в Александрії Септуагінта (II ст. до н. е.) та латинська Вульгата.

Біблія містить священну історію світу й людства, наголошує на їх залежності від волі Божої — Бога Творця і Промислителя. Вона показує, що основою людського життя — як ін-

дивідуального, так і народного — має бути правдиве Богошанування. Подає історію розвитку форм релігійності — від зовнішніх обрядових до внутрішніх, вмотивованих щирим почуттям і вірою. Кульмінаційною подією людської історії, згідно з Одкровенням Божим, є народження й діяльність Ісуса Христа, Сина Божого та Месії. Його викупна жертва і вчення стали для всього людства шляхом

до Спасіння. Святе Письмо надзвичайно вплинуло на розвиток літератури, образотворчого мистецтва, філософської думки. Сила Божого Слова животно впливала і впливає повсякчас на життя людей. Зафіксований там досвід історичних подій, вирішальних для історії людства, безмежно збагатив народну мудрість. На сьогодні книги Біблії перекладені майже всіма мовами світу ■

Лідери зберегли свої позиції

■ Відбувся 9-й тур вітчизняної першості з футболу

Нападник "Динамо" Артем Кравець (у білій формі) став автором дебютного голу у ворота ужгородської "Говерли"

Дніпропетровському «Дніпру» вдалося зберегти лідерство в турнірній таблиці за підсумками дев'ятого туру чемпіонату України. Підопічні Мирона Маркевича провели непростий матч проти непоступливого «Чорноморця» й зуміли домогтися вольової перемоги з рахунком 2:1. Найближчий конкурент «Дніпра» «Динамо» легко розібрався з «Говерлою» — 4:0, а «Шахтар» також домігся розгромної перемоги, здолавши «Волинь» з результатом 6:2.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

РОЗПОЧАВСЯ тур результативним матчем між донецьким «Шахтарем» і луцькою «Волиню». Щоправда, дійсно результативним він став лише під завісу зустрічі. Почали «гірники» досить активно: вже на 3-й хвилині Дентіньо опинився в потрібний час в потрібному місці і з лінії воротарського майданчика заштовхав м'яч у сітку після невдалого удару Ілсіню. «Волинь» почала оживати ближче до середини тайму, коли Ерік Бікфалві зрівняв рахунок курйозним голом зі штрафного — не обійшлося без рикошету. Пропустивши, «Шахтар» знову пішов в атаку і повернув собі перевагу в рахунку за десять хвилин до перерви — Луїс Адріано спрацював як справжній нападник і перехитрив кількох захисників. На самотню початку другого тайму розіграв кутового призвів до красивого голу Даріо Срни, і, здавалося, доля матчу була вирішена. Але... «Волинь» не кинула грати, і на 57-й хвилині один м'яч відіграла — Алессандро Селін замкнув простріл з правого флангу. Відразу після цього донеччан врятувала поперечина, тут же ще один момент упустив

Ерік Бікфалві. Номінальні гості відчували, що нічия близька, й пішли в атаку всією командою. І поплавилися за це. Тейшейра, Коста і Адріано — бразильське тріо «Шахтаря» — в останні хвилини матчу довели справу до не зовсім футбольних 6:2.

Нічиєю завершився матч, що пройшов у Полтаві між місцевою «Ворсклою» і харківським «Металістом». Перший у цій зустрічі голевий момент в середині першої половини гри створили полтавці. Олег Баранник легко розправився з обороною гостей, але досвідченого голкіпера Олександра Горятінова переграти не зміг. На 32-й хвилині м'яч все ж побував у сітці воріт харків'ян, але взяття воріт у виконанні Баранника було скасовано через положення «поза грою». Після перерви моментів стало ще менше, і це пов'язано насамперед із тим, що футболісти «Ворскли» зменшили активність. Як підсумок — нульова нічия. Харківська команда не забиває вперше з другого туру, для «Ворскли» це вже друга «суха» нічия в чемпіонаті.

Легко виграло в Ужгороді у місцевої «Говерли» київське «Динамо», яке, схоже, цього сезону всерйоз націлилося на завоювання золотих медалей чемпіонату. Команда Сергія Реброва взялася за справу вже в самому дебюті гри і зуміла відкрити рахунок на 12-й хвилині: Артем Кравець замкнув дальню штангу після передачі у виконанні Сергія Сидорчука. Перед перервою Сидорчук відзначився вже самостійно, здобувши м'яч на лінії чужого штрафного і ударом в дотик переправивши його в сітку воріт «Говерли». Як тільки стартував другий тайм, рахунок став розгромним. Це Джермейн Ленс і Андрій Ярмоленко розіграли ефектну комбінацію, яку голландець завершив результативним ударом з лінії штрафного майданчика. Ну, а крапку в матчі поставив Олег Гусев, який реалізував одинадцятиметровий. 4:0 — впевнена перемога «Динамо». Як справедливо відзначив після матчу наставник «Говерли» В'ячеслав Грозний, в звітному поєдинку зустрічалися команди різного рівня і класу.

Бойовим вийшло протистояння дніпропетровського «Дніпра»

та одеського «Чорноморця», яке можна було розглядати в якості центрального в звітному турі. Гости почали поєдинок з лідером чемпіонату активніше, і на 20-й хвилині втілили перевагу в забитий м'яч. Олексій Гай промчав флангом, а потім нависив точно на Івана Бобко, який ударом з меж штрафного майданчика вразив ворота «Дніпра». Згодом господарі забрали ініціативу до своїх рук і зуміли відігратися: Руслан Ротань віддав точний пас на Ніколу Калініча, форвард був точним. Після перерви дніпропетровська команда кинулася забивати ще — хороші моменти мали форварди дніпропетровського клубу. Але вирішальний гол судилося забити захиснику «Чорноморця». Щоправда, у свої ворота. Так, на 66-й хвилині після подачі з кутового Павло Кутас став антигероєм для вболівальників одеського клубу. А вже далі довести справу до перемоги для досвідченого Маркевича і компанії — справа техніки. «Дніпро» перемагає і зберігає лідерство в чемпіонаті ■

Результати 9-го туру чемпіонату України:

«Шахтар» — «Волинь» — 6:2
«Металург» 3 — «Олімпік» — 2:2
«Ворскла» — «Металіст» — 0:0
«Говерла» — «Динамо» — 0:4
«Карпати» — «Іллічівець» — 1:0
«Дніпро» — «Чорноморець» — 2:1
«Металург» Д — «Зоря» — 0:0

спортивне життя

ФСТ «Динамо» відсвяткувало 90-річчя

Київська міська організація українського фізкультурно-спортивного товариства «Динамо» днями провела традиційний святковий захід «День відкритих дверей», присвячений 90-річчю утворення Товариства. У заході взяли участь вихованці КДЮСШ «Юний динамівець», КДЮСШ «Динамо», ДЮСШ «Динамо» і спортивних секцій з видів спорту КМО ФСТ «Динамо» України за участі представників місцевих органів влади, правоохоронних органів, управлінь з питань фізичної культури і спорту, провідних спортсменів, ветеранів спорту. Традиційна зустріч відбулася за підтримки Київського міського відділення Національного олімпійського комітету України, який з року в рік підтримує заходи міської організації ФСТ «Динамо». У програмі заходу були яскраві показові виступи вихованців спортивних шкіл та секцій «Динамо», чудові пісні студентки Київського національного університету культури і мистецтв Аліни Тригуб, а завершилось свято яскравою боротьбою у спортивних естафетах. Олімпійський чемпіон, директор СДЮШОР з фехтування Григорій Крісс провів традиційну урочисту посвяту спортсменів відділення фехтування у «юні мушкетери».

бодібілдинг

Українці тріумфували на Чемпіонаті світу

У Монреалі (Канада) відбувся Чемпіонат світу серед жіночих дисциплін і чоловічого фітнесу. Команда України завоювала сім медалей — три золоті і чотири бронзові — та здобула перемогу в загальнокомандному заліку. Нашу країну представляли 12 спортсменів у 9 категоріях. Кращі результати показали представниці фітнес-бікіні. Українки виграла відразу дві категорії. Абсолютна чемпіонка Olympia Amateur Europe-2014, чемпіонка Європи-2013 і Кубка світу-2013 Алла Семенова перемогла в категорії до 172 см. Абсолютна чемпіонка Arnold Classic Europe, чемпіонка Європи та Olympia Amateur Europe Ольга В'язметінова в свою переможну колекцію 2014 додала ще дві нагороди — золото в категорії до 169 см і абсолютну перемогу в фітнес-бікіні. У фітнес-бікіні Світлана Сидоренко на своєму дебютному Чемпіонаті світу посіла 4 місце (категорія до 160 см). У чоловічому фітнесі дворазовий чемпіон Європи та володар Кубка світу Федір Хашалов виграв свою першу золоту медаль Чемпіонату світу, а його партнер по команді Назар Хархун до срібної медалі чемпіонату Європи-2014 додав ще одне «срібло» з чемпіонату світу. Зі срібними медалями завершили змагання Чемпіонка Arnold Classic-2014 Оксана Оробець (фітнес понад 163 см), чемпіонка світу-2013 Ольга Черноус (фізик до 163 см) і змішана пара Інна Трофіменкова & Федір Хашалов.

СПОРТ

«Чемпіонський урок киянина» знову зустрівся зі школярами

■ Популярна соціальна ініціатива продовжує набирати оберти

У Київському палаці дітей та юнацтва відбувся вже 1310-й «Чемпіонський урок киянина». Ця ініціатива була створена для поліпшення учнівської обізнаності в галузі спорту, здоров'я та здорового способу життя. Слухачами стали близько 300 столичних школярів.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

МАЛО НЕ ЩОТИЖНЯ уже всім відомий «Чемпіонський урок киянина» крокує навчальними закладами, збираючи усіх, кому не байдуже здорове майбутнє нації. І на сьогоднішній день мова вже йде не просто про урок, а про цілий виховний процес. Багато хто вважає, що це мало кому потрібно, «хто це буде слухати?», але практика показує зовсім інше. І підтвердженням цьому є тисячі захоплених поглядів, які з невідомою цікавістю споглядають за незмінним лектором зустрічей легендарним фехтувальником

Юрієм Чижем. Учні одразу реагують на діалог з чемпіоном, вони слухають, засвоюють та демонструють власні результати та досягнення.

Для більшої зацікавленості столичних школярів організують різноманітні конкурси, турніри. Переможців нагороджують подарунками та грамотами. Такі спортивні заходи швидко поширилися багатьма школами міста Києва. Зазначимо, що самі учні почали робити так звані «звітові уроки», на яких демонстрували організаторам «Чемпіонського уроку» майстер-класи з

футболу, боксу, східних єдиноборств, бальних танців та багато іншого.

Цього тижня «Чемпіонський урок» завітав до Київського палацу дітей та юнацтва, де на нього чекали близько 400 дітей. Окрім традиційної розповіді про свої спортивні здобутки, Юрій Чиж презентував дуже актуальний музичний кліп-звернення «Повертайся живим». Він присвячений бійцям АТО, які, не шкодуючи ані сил, ані своїх життів, боронять нашу країну від агресорів. Варто зазначити, що в кліпі знялися зви-

На зустріч з легендарним фехтувальником Юрієм Чижом прийшло близько 400 школярів столичних шкіл

чайні столичні школярі. Юрій Чиж зазначив, що важливо зростати не лише фізично здоровим, а й національно свідомим громадянином своєї країни. «Продовжуючи ініціативи мера столиці Віталія Кличка, що стосуються здорового способу життя, «Чемпіонський урок киянина» знову і знову намагається долучити все біль-

ше дітей до активного відпочинку. Приємно бачити, коли учень чи учениця обирають єдиний та правильний шлях повноцінного життя. До того ж, прослухавши наші уроки, вони приходять додому і навчають того ж і своїх батьків. Це дійсно надихає на нові й нові зустрічі», — запевнив Юрій Чиж ■

Фото надано організацією змагань

Перша вітчизняна чемпіонка світу серед кадетів Вікторія Собко (праворуч) отримала звання «Майстер спорту»

КДЮСШ «Школа Спорту» невпинно розширює свій спектр діяльності. Раніше відома як «Школа боротьби», організація стала настільки успішною, що вирішила взяти під своє крило й інші види спорту. Так, до них долучилися хокей і ось — тхеквондо. Й це не дивно, адже столичні спортсмени знані в усьому світі, однак на батьківщині про них мало що відомо. А їм є чим похвалитися — цього ро-

ку увесь світ аплодував юній Вікторії Собко, яка стала чемпіонкою світу серед кадетів. Вихованка тренера Валерія Брунса не залишила жодних шансів ані американкам, ані французжанкам, хоча ті вважалися фаворитками змагань. Очевидно, що таке досягнення не могло пройти безслідно — на урочистому відкритті змагань Вікторія отримала звання «Майстер спорту».

Тхеквондо отримало новий імпульс для розвитку

■ В Києві відкрили нове відділення при КДЮСШ «Школа Спорту»

Цими вихідними відбулось урочисте відкриття відділення олімпійського тхеквондо при КДЮСШ «Школа Спорту». Відзначили цю подію спортсмени у своєму стилі, провівши Відкриття першість з тхеквондо серед юнаків 2002-2004 р. н. У змаганнях взяли участь 148 юних спортсменів київських спортивних клубів, КДЮСШ «Школа Спорту», СК «Оболонь-Квон», ЦВП «Десантник» та КМДЮСШ № 3.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

До речі, на заході були присутні почесні гості — начальник управління фізичного виховання і спорту Святошинського РДА Петро Топал, заступник директора КДЮСШ «Школа Спорту» Сергій Діденко, а також генеральний секретар Федерації тхеквондо міста Києва Юрій Гутов.

Самі ж змагання, попри досить юний вік учасників (2002-2004 р. н.), були далеко не дитячими. Тут все було «по-дорослому» — і радість перемоги, і смуток від поразки, і навіть електронне суддівство, яке виключало будь-яку упередженість з боку рефері. Тож за підсумками змагань учні КДЮСШ «Школа Спорту» завоювали 15 зо-

лотих медалей і, отже, посіли перше загальнокомандне місце серед клубів міста Києва.

Підсумовуючи змагання, тепер вже один із тренерів КДЮСШ «Школа Спорту» Валерій Брунс зазначив: «Символічно, що вперше тхеквондо у «Школі Спорту» почали займатися саме у Святошинському районі. Сподіваюсь, що ця подія дасть новий, якісний поштовх для розвитку цього єдиноборства не лише в столиці, а згодом й по всій Україні. Зізнаюсь, спочатку нам було дуже важко надати нашим спортсменам гідні умови для тренувань. Доводилося навіть тренуватися на вулиці. Однак вірю, що від цього дня все зміниться і

ми зможемо й надалі радувати наших прихильників медалями зі змагань міжнародного гатунку».

Підтримав спортсменів і голова постійної комісії Київради з питань сім'ї, молоді та спорту Віталій Даниленко: «Я дуже радий, що тхеквондо долучилося до спортивної сім'ї під назвою КДЮСШ «Школа Спорту». Я впевнений, що цей вид єдиноборств отримає «нове дихання» і ми виховаємо ще не одного чемпіона світу. Важливо, що тхеквондо — вид спорту, який було включено до програми Олімпійських ігор, і успішний розвиток його дасть вітчизняним вболівальникам ще один привід для гордості за наших спортсменів» ■

В моді – національні мотиви

■ «Хрещатик» вибрав найцікавіші тренди на весну–літо 2015

Минулого тижня в «Мистецькому Арсеналі» відбувся 35-й Ukrainian Fashion Week, в рамках якого пройшло аж 37 показів та 18 презентацій. В наступному сезоні зверніть увагу на сукню-сорочку, одяг пастельних тонів та взуття без підборів, а також на геометричні й національні орнаменти.

Марія КАТАЄВА | «Хрещатик»

Фото Олексія ІВАНОВА

Олена Буреніна додала до лаконічних моделей великі накладні кишені

ВАРТО відзначити звернення дизайнерів до української символіки. Лілія Пустовіт для колекції POUSTOVIT обрала символ рідного та улюбленого міста – київські каштани. Принти з їх листям та весняними квітами прикрашають її сукні-сорочки, комбінезони та вбрання з елементами стилю соцреалізму (як-от великі кишені, елементи фартуха). Клітинка та кольорові витинанки стали основою колекції Ірини Каравай. Олена Даць називає головним елементом своїх моделей одягу канву – полотно, з якого все починається. В її колекції біле з жовтим уособлюють кольори початку, а сукні з вишитим прямокутником – чистий листок, на якому можна писати нову історію. Юля Поліщук створила принти з колосками та птахами як символами оновлення української жінки. Ще однією домінантою показів стали графіка і геометрія не лише у формі чи вставках, а й у візерунках – різнокольорові клітинки, го-

У жіночній колекції Вікторії Гресь переважають сукні трапецієвидного та А-силуету, а серед принтів – горох і велика клітинка

Цікавою деталлю в колекції LAKE стала велика бретель на одне плече

рох та сердечки (своєрідний patchwork) у колекції Elena Burba, широкі смуги у Лариси Лобанової, горох і велика клітинка у жіночній колекції Вікторії Гресь з суконь і сарафанів трапецієвидного та А-силуету. Лаконічною – з класичними силуетами та чистими кольорами – вишла колекція LAKE, яку доповнюють такі деталі, як геометричні вставки чи велика бретель на одне плече. На мінімалізмі та простих лініях зосередилася і Олена Буреніна (BURENINA), представивши штани-кльош, сукні вільного крою, об'ємні пальта, деякі – з накладними карманами.

У весняно-літньому гардеробі необхідно мати сукню, особливо сукню-сорочку, а також комбінезони. Не варто забувати й про легкі та напівпрозорі речі, наприклад – з шифону. І приємна новина для тих, хто не любить високі підбори: дизайнери у більшості колекцій віддали перевагу взуттю

на низькому ходу – сандалям, мокасінам, кедам. Що стосується кольорів, то, окрім чорно-білої гами, на подіумі переважали пастельні тони – бірюзовий, відтінки синього, сунічний, мандариновий, кремовий, пісочний тощо.

Кілька слів про найяскравіші (з точки зору перформансу) покази цього тижня моди. Domanoff відмовився від дефіле на подіумі, запросивши гостей на перегляд відеоролика, на якому одяг презентувала модель Олімпія. Перед початком показу Івана Фролова гостей розважала дівчина на пілоні – це й не дивно, бо його досить провокативна колекція присвячена сексуальності та естетиці бурлеску. А майстер епатажу Олексій Залевський здивував публіку, «поєднавши» моделі подвоє чужеродними головними уборами-конструкціями у вигляді повітряних кульок, тварин та інших фантастичних образів.

Не кольором, а словом

Цікавий принт для благодійної частини тижня моди, а саме для сувенірної продукції (світшоти, тижневики, сумки, парасольки, чохла для телефонів), кошти від продажу яких спрямують на допомогу постраждалим військовим, створив Федір Возіанов. Дизайнер переосмислив державний символ – синьо-жовтий прапор. У його інтерпретації прапор чорно-білий, на якому кольори перетворилися на текст (саме так наш мозок сприймає кольори) – нанесені словами Yellow (жовтий) та Blue (блакитний), а оточують полотнище умовне небо (з хмаринками) та умовне поле (з колосками).

Повернення до коренів та новітні технології

В рамках освітньої частини тижня моди лекція, присвячену прогнозам модних трендів, прочитала аналітик моди Ліана Білякович. За її словами, в світі розвиваються такі тенденції, як більше довжини, об'єму (зокрема багатощаровість), металу (в тому числі й металізованих тканин) та в'язаного в одязі. На думку експерта, слід також очікувати повернення до коренів: у моді буде фолк, етно (як

В принтах Лілія Пустовіт обіграла символ Києва – каштан, а в одязі – робітничу форму радянських часів

українська вишивка та витинанка), а також футуризм, деконструктивізм, геометричні візерунки й джинсовий одяг. А прагнення навіть в складні часи до свята, декору і краси відроджує потяг до барокової еkleктики. На думку Лілії Білякович, саме в Україні як території, де існувала одна з найдавніших цивілізацій – трипільська культура, – є шанс стати носієм нових трендів і в моді зокрема.

Виробництво одягу залежить також від розвитку технологій. Вже сьогодні західні дизайнери використовують у своїх колекціях матеріали, виготовлені за нанотехнологіями, за допомогою 3D-друку, ламіновані покриття та навіть тканини з ефектом «рідкого скла». Далі – більше. Існують розробки з «розумного» текстилю: мульти-сенсорна куртка, що реагує на погоду, інтерактивна тканина-хамелеон, що змінює колір в залежності від інтенсивності рухів. Тож за кілька десятків років вбрання, як у фантастичних фільмах, буде не лише прикрашати та зігрівати, а й говорити про настрій людини чи погоду за вікном ■

Дизайнер Федір Возіанов переосмислив український прапор – замість кольорів він використав текст та умовні зображення неба і поля

Київ 1914: війна і мир

■ Життя столиці 100 років тому показують в Музеї історії міста

До сторіччя з початку Першої світової війни відкрилася інтерактивно-мультимедійна виставка «Київ 1914: мир/війна». За допомогою артефактів, світлин і документів вона занурює в атмосферу довоєнного та воєнного Києва.

Марія КАТАЄВА | «Хрещатик»

МАТЕРІАЛИ, а це понад 400 експонатів, зібраних з 11-ти столичних музеїв, серед яких Музей історії Києва, музей Шереметьєвих, Національний художній музей, Центральний державний історичний архів та інші. Тематично масштабну виставку, що зайняла весь третій поверх музею, поділено на два блоки: мирний час та воєнний.

Місто активно розбудовувалося та готувалося до ювілею Шевченка

«В першому залі показуємо міське господарство Києва, його освіту, торгівлю, культурне життя, — розповідає киевознавець та один із авторів виставки Михайло Кальницький. — На початку минулого століття місто швидко зростало, розбудовувалося, а за населенням (понад 600 тисяч) вже обігнало Одесу. Всеросійська виставка 1913 року привернула увагу багатьох, у тому числі і заможних

Історію сторічної давнини розповідають унікальні експонати: документи, світлини, одяг, побутові речі та навіть зразки зброї

людей. Були великі сподівання, на жаль, війна призупинила деякі процеси. Але і в цей час в Києві продовжувалося життя».

На початку експозиції бачимо інсталяцію, що відтворює новорічний інтер'єр житла заможного мешканця міста — з грамофоном, меблями і ялинкою. Зустрічаючи новий 1914 рік, люди і не підозрювали, що їх чекає війна. Далі знайомлять з гімназійним життям (фотографії, кокарди), тогочасними грошима, транспортом (візники мали спеціальні таблички з тарифами) та як виглядали мундири чиновників і поліцейських. Поряд

з фрагментами каналізації — фотографія київського голови Федора Бурчака, який ініціював викуп у власність міста водогону і трамвайної мережі, що належали тоді акціонерним товариствам, хоча так і не встиг цього здійснити. В Києві розвивався паломницький туризм, і численну сувенірну продукцію пропонували монастирі, а в насиченому культурному житті переконують афіші театрів і кінотеатрів.

До речі, в 1914 році в місті мали відсвяткувати сторіччя з дня народження Тараса Шевченка, планували виставки, зустрічі, концер-

ти і навіть проводили конкурс на кращий пам'ятник Кобзареві. Проте київські чорносотенці в останній момент злякалися гучного відзначення, і влада заборонила більшість урочистостей.

Війна поєднала українців сходу і заходу

Через символічний перехід у вигляді тунелю з дерев'яних палет (саме так виглядав тимчасовий Київський вокзал у 1914 році) прямуємо до воєнної частини виставки. «Крізь призму Києва, як столиці Південно-Західного краю, ми демонструємо, що за чотири роки війни Україна і наше місто пройшли великий шлях через жертви та страждання Першої світової до необхідності створення власної незалежної держави, свідченням чого є Центральна Рада, УНР, режим Скоропадського, — розповів ще один автор виставки, історик В'ячеслав Прокопенко. — Наша ідея — показати у всій повноті тогочасне життя, коли для українців одночасно були репресії та послаблення з боку влади (у 1911 році в Російській імперії українців визнали окремою нацією з власною мовою), нагадати про героїзм співвітчизників по обидві сторони фронту, адже 3 мільйони українців було в Російській імператорській армії і понад 900 тисяч — в Австро-Угорській армії. Чи не вперше вони дізналися, що мають співбратів по той бік Збруча, пізніше наддніпрянці і галичани об'єдналися у спільній боротьбі за незалежність». Розпочинається ця частина експозиції з маніфесту Миколи II про початок війни. На початку Першої світової російська пропаганда переконувала, що перемога буде легкою і з найменшими втратами. Втім, вийшло інакше. «Київ знаходився близько до

Південно-Західного фронту, тому тут розташувався гарнізон зі штабами, арсенал, будувалися бронепотяги», — підкреслив роль міста у війні В'ячеслав Прокопенко. А також діяли численні госпіталі — їх влаштували і навчальні заклади, і громадські організації, клуби. Були багато волонтерів, студентів, серед яких Костянтин Паустовський і Олександр Вертинський, які також допомагали пораненим. Привозили до міста військовополонених (чехів, словаків), деякі з них переходили на бік російської армії, сюди масово з'їжджали і біженці з Галичини. На вітринах — фотографії, особисті речі, військово спорядження, карти, полкові альбоми та ікони, інструкція «воїну перед боєм», мундири, а також телеграфний апарат, зразки зброї, моделі-копії літаків Сікорського. До речі, за підсумками Першої світової, українці посіли друге місце за кількістю найпочесніших військових нагород — Георгіївських хрестів і медалей. А символічна інсталяція на одній зі стін — чорні полотна з пелюстками червоних маків та запаленими свічками — нагадує про тих, хто загинув під час війни.

Доповнюють експозицію мультимедійні екрани (зокрема показують німе кіно тих часів) та сенсорні панелі з картами та допоміжною інформацією. Тож зараз кожен може не лише прочитати про Першу світову війну в Україні у підручниках, а й скласти власну думку про той складний і суперечливий період.

Виставка «Київ 1914: мир/війна» триває в Музеї історії Києва (вул. Богдана Хмельницького, 7) до 18 січня. Режим роботи: пн.— з 10.00 до 16.00, вт.— нд.— з 10.00 до 19.00. Вартість квитків: по буднях 25 грн, для пільгових категорій 15 грн, по вихідних відповідно 35 і 25 грн ■

Італійські дні в столиці

■ В філармонії відбудеться фестиваль барокової музики

Чотири вечори — 23, 29, 30 жовтня і 4 листопада — у столичній філармонії присвятять давній італійській музиці. Щоб на нашій сцені почути в автентичному звучанні твори Палестріни, Монтеверді, Кореллі та інших майстрів «високого» бароко, варто дочекатися головування Італії в Раді ЄС. Саме з цієї нагоди у Києві проводять «Italia Festival Barocco».

Олеся НАЙДЮК | спеціально для «Хрещатика»

СПРАВДІ, за інших обставин подібний проект у нас організувати було б набагато складніше. І це не іронія, а тенденція: найбільші справи в культурі робляться у зв'язку з тими чи іншими політичними процесами.

Найцікавіші проекти першої половини нового сезону Національної філармонії України відбудуться в контексті культурної програ-

ми головування Італії в ЄС. Даний бароковий фестиваль входить до числа проектів циклу «Suono Italiano» («Італійський звук»), що передбачає виконання українськими колективами музики італійських композиторів і/або участь італійських ансамблів чи солістів, і є свого роду фестивалем у фестивалі.

Головна перевага «Italia Festival Barocco» однак не в тому, що у нас

Відкриє фестиваль концерт ансамблю "Accademia Bizantina", на якому прозвучать твори Кореллі, Вівальді та Локателлі

виступлять чотири італійські камерні ансамблі, які спеціалізуються на старовинній музиці, а в тому, що ці музиканти гратимуть саме на старовинних інструментах, чого не завжди дотримуються у нас. Крім більш звичних для нашого вуха клавесину, лютні, ми почуємо не просто скрипку, а барокову скрипку, не просто віолончель, а барокову віолончель, цей «букет» доповнять теорба і віола да гамба. Різниця звучання старовинного інструменту і його сучасного «аналогу» для пересічного слухача непомітна, але для тонкого слухача професіонала очевидна. Якось один диригент, який сту-

діював старовинну музику у Швейцарії, сказав, що грати бароко на сучасних інструментах — це все одно, що сісти не в той літак. Втім, від того, яку мету ставить перед собою музикант-виконавець, багато що залежить. Зрештою, існує чимало шедеврів, наприклад, серед фортепіанних версій, написаних для клавесину п'єс Баха чи Рамо.

Отже, вечір перший, 23 жовтня: концерт дасть ансамбль «Accademia Bizantina»; у програмі — твори Кореллі, Вівальді, Локателлі. Вечір другий, 29 жовтня: ансамбль «Festina Lente» (художній керівник — Мікеле Газбарро).

Прозвучить музика Венегаса де Енестроса, Писадора, Аркадельта, Ортіса, Вердело, Негрі, Палестріни та інших авторів. Вечір третій, 30 жовтня: з інструментальним ансамблем «L'Armonia Stravagante» (диригент — Клаудіо Кавіна) виступить наш камерний хор «Credo» (диригент — Богдан Пліш) з творами Монтеверді, Маріні, Каstellо. І на завершення, 4 листопада — концерт ансамблю «Il Sogno Bagosso» разом з солістом Раффаеле Пе (контр-тенор). Між іншим, серед творів у програмі — тріо-соната ре мінор «La Foggia», тв. 2 Манеллі із позначкою: «Світова прем'єра у наш час» ■

Ранок
Температура: +7°
Атм. тиск: 736 мм. рт. ст.
Вітер: 7 м/с
Вологість повітря: 96 %

День
Температура: +6°
Атм. тиск: 735 мм. рт. ст.
Вітер: 7 м/с
Вологість повітря: 95 %

Вечір
Температура: +2°
Атм. тиск: 736 мм. рт. ст.
Вітер: 7 м/с
Вологість повітря: 96 %

ДОЗВІЛЛЯ

Українські зірки закликали молодь не продавати свій голос на виборах

Перед парламентськими виборами 26 жовтня 2014 розпочався другий етап молодіжної мобілізаційної кампанії «Твій Голос!».

ливість створити нову історію. Голосуйте по совісті, не продавайте свій голос!».

Співачка Світлана Тарабарова: «Не люблю безвідповідальних і недалекоглядних людей. Продаючи свій голос, не замислюючись про наслідки, людина руйнує не лише своє майбутнє, а й майбутнє мільйонів...»

Телеведучий Олександр Педан: «Людина, яка продає свій голос, — продає своє майбутнє. Та й фіг з ним, може, воно вас не цікавить. Але це майбутнє і ваших дітей! Не страшно брати на себе таку відповідальність?».

Лідер гурту «Друга Ріка» Валерій Харчишин: «Продавати свій голос — це все одно, що продати свою країну, продати своє майбутнє. Уявіть собі, що завтра ви будете жити в якомусь лайні. Не в своїй країні, не в своєму будинку, не в своїй квартирі. Для мене це так. Так що не продавайте свій голос — думайте головою!».

Телеведуча та співачка Ольга Цибульська: «Нас ображає, коли щось несправедливо. Ми хочемо, щоб Правда правила світом. Думаючи про продаж голосу, за-

питай себе: «Чи зможу я спати в одному ліжку зі своєю Совістю? Чи хочу я, щоб мене, безцінного (безцінну), купили, як рибу на базарі?». В наш час можливо все. І Мир зі Справедливістю також. Ти тільки себе не продавай!».

Нагадаємо, що «Твій Голос!» організувала активна молодь, а ініціював проект молодіжний лідер Олександр Санченко. Вперше інформаційна кампанія проводилась перед президентськими виборами з закликом «Твій голос — твоє майбутнє!». Українські зірки, теле- і радіоведучі, спортсмени, громадські діячі та бізнесмени закликали молодь прийти і проголосувати на виборах Президента України 25 травня 2014

Шановні Кияни!

Продовжуємо разом рятувати Гостинний двір. Він є окрасою не тільки Контрактової площі, а і Києва — гордістю киян. Гостинний двір не тільки взірць класичної архітектури початку XIX ст., а і є центральною спорудою Контрактової площі — історичного центру Києва XIII—XIX ст., де відбувались київські віча, паради, контрактові ярмарки, різні атракціони.

сканворд

Scrabble grid with words and clues. Words include: держава в торських народів, чашгарник, труба, сурма, листя сосни, ХРЕЩАТИК, отрута з півд.-амер. рослин, одиниця довжини 3 фути, інд. жіночий одяг, 1/100 вни (Японія), третейський суд, шукана величина (матем.), символічний знак держави, місто в Греції, міцний розчин речовини, поет-співач в Центр. Азії, орган людини вулкан, Італія (Сицилія), лікує тварин 12 місяців, високій тон звука, зимовий віз на полозах, кредитна установа, ... Маре (актор).

Відповіді на сканворд на 16-й стор.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС

ЩОДЕННОГО ВИПУСКУ (ВТ, СР, ЧТ, ПТ)

61308

ЧЕТВЕРГОВОГО ВИПУСКУ (З ПРОГРАМОЮ ТБ)

22094

Internet: www.kreschatic.kiev.ua E-mail: info@kreschatic.kiev.ua

гороскоп

23 жовтня

ОВНИ, ваше завдання — досягти компромісу з власним гонористим "я", що провокує до війни. Не лукавте, чиніть за велінням совісті, сповідуючи земні та духовні закони, тоді довкола запанує мир та злагода і власні інтереси не постраждають.

ТЕЛЬЦЯМ відведено роль сумлінного працелюбного вола, який з любов'ю та творчим натхненням тягне службового воза (за винагороду не тривожтеся, гідні призи від долі попереду).

БЛИЗНЯТА нині — чарівні романтики, і це чудово! Мерщій наводьте лад в особистих справах, які переходять у нову фазу розвитку. Розставте крапки над "і" з близькими, дітьми, коханими, огорніть їх любов'ю, бажано освіднитися в почуттях, що зцементує взаємини.

РАКИ, ви у полоні минулого. Вийти за рамки приватного життя бажань не вдасться. Своя сорочка ближче до тіла, тож увага буде зосереджена головним чином на домашніх справах, взаєминах з подружжям, ключових моментах професійної діяльності.

ЛЕВИ — в зеніті популярності, втім, цього дня слід збавити темп. Потреба у нових знайомствах, свіжих враженнях, публічних дефіле є від лукавого. Замість участі в галасливих зборищах бажано провести час у вузькому колі надійних порядних людей.

ДІВИ, доля закликає побалувати себе, любих. Якщо бракує ресурсів для реалізації бажань, потрусіть боржників, годі кредитувати ледарів, плодити паразитів! Вам мають всі, хто винен, повернути борги.

ТЕРЕЗИ — самі собі генерал і солдат, задають тон і контролюють ситуацію. Ваші наміри набувають нових кон-

турів, стають яснішими, впорядкованішими. Постарайтеся відсікти все зайве, думайте про головне. Мозок функціонує блискуче і допоможе окреслити об'єктивну картину реальності.

СКОРПІОНИ, вихід на публічну сцену заборонений, візьміть тайм-аут і сидіть тихо, тоді почуєте глас Божий, що підкаже правильне рішення. Події дня є кармічним бумерангом, краще побути на самоті або в товаристві людей, яким ви безмежно довіряєте, можете розділити відповідальність, захватитися за їхні спini.

СТРІЛЬЦІ, якщо у вас є генеральний план на майбутнє, слід фундаментально обговорити з однодумцями всі його плюси та мінуси, внести корективи до стратегії подальшого руху, не заціклюючись на дрібних деталях.

КОЗЕРОГИ, місце доленосних подій і щасливих шансів — професійна сфера. Якщо викличе на килим шеф для серйозної розмови чи представник контролюючої організації, не панікуйте, проявіть творчу ініціативу, сядіть чарам, продемонструйте фахову компетентність.

ВОДОЛІІ, обставини жадають від вас дипломатичного хисту, професійної та юридичної грамотності. Прийшов час відсікти непотрібні зв'язки (вони себе вичерпали) й забути про все, що вже не вписується в нову систему переконань, ідеалів, обов'язків.

У РИБ "похорон" минулого. Не плачте, зась скорботи! Радо прощайтеся з тим, що віджило себе, воно гальмує ваш поступ вперед. Закрийте чергову сторінку у взаєминах з людьми і в думках приготуйтеся до нового, ще не знайомого стилю спілкування з урахуванням сумного досвіду минулого.

Астролог Любов ШЕХМАТОВА

цей день в історії

1917 — на засіданні ЦК більшовицької партії за ініціативою Леніна прийнято рішення про підготовку збройного повстання в Петрограді. Проти виступили Каменев і Зінов'єв. 29 жовтня на розширеному засіданні ЦК це рішення було підтримане, і створено Партичний воєнно-революційний центр, що увійшов до складу Воєннореволюційного комітету, утвореного 25 жовтня при Петрограді — підготовка більшовицького повстання почала реалізовуватись практично. 1923 — у Гамбурзі почалось повстання робітників, організоване ко-

муністами під керівництвом Ернста Тельмана з метою захоплення влади в Німеччині. Повстання не знайшло підтримки серед робітників інших міст і було придушене за два дні. 1958 — російському письменнику Борису Пастернаку за роман "Доктор Живаго" присуджено Нобелівську премію з літератури. Однак під тиском радянського керівництва він відмовився прийняти нагороду. 2008 — Європарламент визнав Голодомор злочином проти людяності і висловив співчуття українському народу.

Засновник — Київська міська Рада В. о. головного редактора Максим ФІЛІППОВ

Газета заснована 7 вересня 1990 року. Перерестроєвана в Міністерстві інформації України 10 січня 1999 року. Свідоцтво серії КВ №3620

01001, м. Київ-1, вул. Володимирська, 51-б
Телефон для довідок 234-27-59, факс: 235-01-93
Телефони рекламного відділу: 234-21-84, 234-27-39, факс: 235-61-48
Телефон відділу розповсюдження та реалізації: 234-27-35
Internet: www.kreschatic.kiev.ua E-mail: info@kreschatic.kiev.ua

Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети. Газета публікує також ті матеріали, в яких думки авторів не збігаються з позицією редакції. При передруку посилання на "Хрещатик" обов'язкове. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Матеріали зі знаком (Д) та під рубрикою "Конфлікт" друкуються на правах реклами. Набір, верстка та кольороподіл: комп'ютерний центр газети "Хрещатик". Віддруковано: "МЕТА-Поліграф", м. Київ, вул. Марко Вовчок, 12/14.